

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504.000.
«Великий Чеський Легіон»
Прага «Діло».
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 «
Піврічно 30.00 «
Річно 60.00 «
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Страйк шлезьких вуглекопів.

У кількох копальнях на польському Шлезьку вибух окупаційний страйк гірників. Крім домагань економічного характеру робітники виступили в останній хвилині також деякі політичні домагання.

В міродатних колах запевняють, що в краю є достаточні запаси вугілля і на випадок вибуху страйку гірників нема небезпеки, щоби забракло вугілля. Уряд видав необхідні розпорядки, щоби забезпечити населенню постачання вугілля. За-

місниця та установи публічного ужитку мають запаси вугілля на кілька місяців, подібно і гуртовники.

Влада видала розпорядок про контроль над цінами вугілля, щоби таким чином не допустити до підбивання цін та спекуляцій. Вантажених вугілля на кораблі у Гдині перервали, поїзди з вугіллям на шляху Шлезьк—Гдиня звернули до відповідних точок.

Перед новими перегонами морських зброєнь.

ЯПОНІЯ НЕ ОБМЕЖУЄ КАЛБРУ КОРАБЕЛЬНОЇ АРТИЛЕРІЇ.

Неофіційно повідомляють, що Японія не хоче обмежити калібру артилерії панцирників до 14-ох цаів, тому не приступить до льондонського договору.

Для британської адміраліції це несподіванка, бо ще минулого тижня надіялися, що Японія приступить до морського договору ще цього місяця. Італія, Франція та менші держави готові не переступати границі 13-ох цаів. Та границя обов'язує ще Велику Британію, коли йде про будову найближчих 5-ох панцирників, але на думку льондонського уряду кораблі з 35-тисячним то-

нажем не можуть успішно оперувати з 16-цалевими гарматами. Японці думають так само, мабуть почнуть будувати кораблі з тонажем більшим як 35.000 тон; це зовсім повалило би льондонський договір, спричинюючи нові перегони зброєнь. Якщо Японія будуватиме більші кораблі як з 35.000 тон, Злучені Держави також не погодяться на обмеження. Льондонський договір упаде, бо одна його клявула звільнює сигнатарів від зобов'язань на випадок, як держави, що не підписали договору, будують кораблі більші, як це передбачує договір.

Генеральний страйк вибух нині рано в Парижі.

Після вчорашньої ради міністрів відбулися двогодинні наради представників уряду, генеральної конфедерації праці та делегації лівниці. Голова ген. конфедерації праці Жуо заявив, що в четвер (нині) рано вибухне в Парижі генеральний страйк, в обороні інтересів уряду людського фронту.

Нині в 2. годині досвіта управа генеральної конфедерації праці заповіла в комунікаті, що нині допоздня триватиме у Парижі генеральний страйк. Він не обійме заведення публічного ужитку, друкарень та бюр кольпортажі часописів.

Винувники париських кровавих подій

ПРОТЕСТУЮТЬ...

СЛІДСТВО.

Вчора вчором відбулося в Кліші протестаційне віче „людського фронту“ у принакності 3.000 людей. Бесідники, м. ін. посади Кліші, та Торез, домагалися, щоби розв'язати „фашистські ліги“. Віче ухвалило зорганізувати комуністично-соціалістичний комітет „оборони народу“.

Крім того комуністична партія скликала на нині до „зимоного цирку“ віче, на якому комуністи будуть домагатись роззброєння і розв'язання „фашистських ліг“ та чистки в поліції.

Де ля Рок заявив представникам преси, що його партія не винна за події вчорашньої ночі, бо спричинила їх комуністична провокація.

7-ох демонстрантів, арештованих минулої ночі, зложило зізнання перед слідчим суддею; вони відповідатимуть за те, що нелегально мали зброю.

Міністр Дормуа розпочав слідство, щоби знайти винувників вчорашніх подій та щоби в'яснити обставини, в яких поліція ужила зброю. Безсумніву стріляла не лише поліція, але й маніфестанти; це стверджує навіть соціалістичний офіціоз „Попюлер“.

Про вагу заворушень свідчить вигляд їхнього терену: повіривана залізна огорожа, повіриване брукове каміння, сліди куль на околичних домах, м. ін. на будинкові, де мешкає посадинок.

Замах на визначного французького дипломата.

Якась жінка стрілила вчора до б. французького посла в Римі де Шамбрена на залізничному дворі. Раненого дипломата перевезли до шпиталя, де він перейшов операцію; стан раненого не є грізний. У слідстві жінка, яка стріляла до посла, подала, що називається де Фонтан. Мотивом замаху була недовірливість до Шамбрена, що наразила п. де Фонтан на втрату симпатії одного визначного італійського політика. Вона жалувалася, що замах не вдався.

Авас описує замах ось як:

Де Шамбрена хотів відіхати експресом до Брюсселі. Кілька хвилин перед відходом поїзду прибув б. посол з жінкою і товаришем на залізничний дворі. Коли ввійшов до вагону зближалося до нього гарно убрана молода жінка, яка витягнула револьвер і вистрілила. Де Шамбрена не втратив був притомності і закричав: „Арештувати цю жінку!“ Кондуктор, що був у вагоні заарештував її і віддав в руки поліції.

НОВА КНИЖКА

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОР'ЯМИ

Повість, стор. 132 + 18 стор. передмови.

Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2.50 зол., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних письменників — великим пензольським та майстром слова, автором „Голоду“, „Пана“ та „Вікторії“, лауреатом Нобелівської премії.

Польсько-румунський союз та українці.

З нагоди побуту мін. Анджелеску у Польщі.

Львів, 18. березня 1937.

Румунський міністр освіти Анджелеску, одна з чоловічих постатей у нинішньому кабінеті п. Татареску, приїхав на кілька днів з офіційними відвідинами до Польщі. Його приймають дуже сердечно і таким робом підкреслюють міжнародне значення цієї подорожі; далше затіснення польсько-румунського союзу.

Відмова цієї приязни, що в одному періоді нині вже проходила, розпочалась від двох переломових фактів: відвідни марш. Смілого Ридза у Парижі й димісії мін. Титулеску. Польща наблизилась до Франції, Румунія віддалилась від Росії — і по дорозі стрінулися знову давні союзники. І забулися ті часи, коли Варшава робила на власну руку пакт неагресії з Світами, фінансувала совітське число „Відомості Літературних“ та приймала бенкетами Радика, а Букарешт усе ще не дійшов з Москвою до ладу через Басарабію; і коли потім Букарешт уже натискав на „східний пакт“, випустив до себе широкою рікою совітську пресу та став незначною випадковою брамою для совітської пропаганди на увесь Балкан, а Варшава найрішучіше протидіяла всякому дальшому наближенню до Світів і уладжувала перші біловесні лави з участю мін. Герінга. Забулися ці речі, бо з одного боку зріс міжнародний авторитет Польщі, яка визволилася зпід курателі „старшої сестриці“ Франції, з другого боку п. Титулеску перетягнув струну, протегуючи клявулу чесько-совітського пакту про свободний переміст совітських військ через румунську територію. І витворилася така ситуація, що вправді Румунія надалі є членом Малої Антанти, якої ніби-проводницький член — Чехословаччина — надалі залишається у дуже поганих взаєминах з Польщею, і вправді польсько-мадярські члени роблять найгірше враження серед румунської публіки, проте вирішюється лінія і польської і румунської політики у найбільшій точці: супроти спільного совітського сусіда. І тут і там розвіялась омана щодо „пацифістичного“ характеру совітської політики, і тут і там зросла нехитість супроти Ліги Націй, як регулятора міжнародних відносин, і тут і там перестали дивитися на Берлін, як на заперечення союзницьких зв'язків з Парижем. І тут і там зросло розуміння спільної небезпеки, що випливає просто з геополітичної ситуації обох держав.

Та сама геополітична ситуація каже нам, українцям, прихильно ставитись до кожної міжнародної події, яка шкодить совітським планам. Нема для Світів сьогодні більшої прикраси, як скріплення польсько-румунської приязни. І сам цей факт означає нам, українцям

наш підхід до нинішнього польсько-румунського союзу. Орієнтуючись на протисовітський фронт, адаємо собі справу, що Румунія, приналежна тепер до фронту „нейтральних“, при виразній диференціації таборів, коли зберігати нейтральність стане неможливо, силою свого географічного положення, може відіграти у будучих подіях на Сході Європи величезну роль.

Але щоб цю свою роль (бажану, чи небажану, але мабуть неминучу) відіграти, вона мусить зігравати собі ситуацію на Сході Європи трохи інакше, ніж тепер уявляє собі її прилюдна опінія та й сам державний провід. Бо не можна правильно оцінювати обличчя Сходу Європи, коли нехтується український чинник. Не можна теж уявити собі активної і позитивної ролі Румунії у східно-європейській політиці, коли не буде в неї позитивного і конструктивного підходу до українства, як міжнародного чинника величезних потенціальних можливостей і коли те засадничче становище не знайде свого виразу у внутрішній політиці супроти української національної меншини. Тимчасом саме румунська національна політика супроти наших земляків у Буковині і Бессарабії є тим „камінем предпонування“, об який розбивається ціла логічна структура тої всеукраїнської політичної думки, про яку вище була мова. Скасування греко-католицького вікаріату у Чернівцях перед двома тижнями, попереджене відомою нашим читачам українською дискусією у румунському парламенті, — було останнім голосним актом тієї помилкової політики, — наскрізь помилкової з погляду самих румунських державних інтересів. Як представляють собі румунські державні діячі й політики будучину своєї батьківщини — поміж сильною імперіалістичною комуністичною „єдиною неподільною“ Росією та ревізіоністичною Болгарією і Угорщиною, при одночасному мобілізуванні проти себе своїх національних меншин, у першу чергу українців, — це для нас тайна. Така політика може робити честь вірі румунів у власні сили, їхньому оптимізму й самопевності, але — адзється нам — свариться з засадами далекосяглого політичного розуму.

На Буковині живе українців ок. 300.000, у Бессарабії вдвоє стільки. Національно-український елемент у Бессарабії мало свідомий, але на Буковині українці творять уже компактний свідомий масив, що має за собою десятки літ упертої національно-політичної боротьби й ве-

ликних культурних надбань, — втрачених майже в цілості під владою Румунії. Куди вже тоді край не належав! Держава даків, київська, галицько-волинська, татари, мадари, молдавани, Польща, Туреччина, знову Молдавія, московська окупація, — від 1774 року Австрія, — ось довга черга володарів української частини Буковини. У 1787 році вона була прилучена до Галичини, у 1849 р. стала автономним австрійським краєм. Українське національне відродження, що розпочалося — як і в Галичині — від „весни народів“, було таке сильне, що вже в 1848 р. буковинці, на 8 мандатів, вислали до союму 5 українців. У 1869 р. повстає у Чернівцях „Руская Бесіда“, рік пізніше „Руська Рада“, обидві установи у 80-рр. переходять до рук українських народолюбів. З 80. рр. буковинського життя зв'язані вже такі імена, як Федькович і Воробкевичі. На переломі XIX і XX ст. буковинське відродження зв'язане вже з іменем Степана Смаль-Стоцького, професора черновецького університету, члена Краєвого Виділу і віце-маршала союму. На порозі XX ст. маємо вже на Буковині три українські політичні партії, у 1911 році їх заступає у черновецькому союмі 16 послів. 6. XI. 1918 року Український Краєвий Комітет переймає владу з Омеляном Поповичем, як президентом краю, а в 5 днів пізніше вишеровують до Черновців румунські війська, повівши від першого дня гострі проти-українські репресії, дарма, що українці висували відразу концепцію поділу Буковини та спільної адміністрації у Чернівцях і ніколи проти румунів не виявляли агресивних замірів. Скасовано не тільки всі українські школи, від народних шкіл до університетських кафедр включно, але й українську мову, як предмет навчання. Врешті появилася теорія, що взагалі українського народу в Румунії нема, бо є лише „зрутенізовані румуні“, яких тепер треба „відрутенізувати“.

Повторяємо: не бачимо політичного глузду з такої політики. З нагоди побуту мін. Анджелеску у Польщі пишемо ці рядки, звертаючи увагу, що в обличчі великих міжнародних тодів, які грозять найбільшими комплікаціями на Сході Європи, варта би румунським державним діячам шукати злагоди, а не ворожнечі з українською меншиною. Плітформа для такої злагоди може знайтися, — навіщо її загириувати політикою, яка є кепським засобом скриплювати силу держави.

ньо-політичній базі іменовано міністром відомого зі своїх симпатій до націонал-соціалістів, бувшого директора державного воєнного архіву Гляйзе фон Горстенава. У листопаді минулого року іменовано його міністром внутрішніх справ з особливим завданням „опікуватись національною опозицією“ і приготувати ґрунт до правдивої нормалізації. Другим етапом було іменування теж з початком листопада міністром безпеки Нойштеттер-Штірмера. Він, що правда, увійшов був у політичне життя від гаймвері, але з її національного крила, що його колись репрезентував аж до пучу й еміграції до Німеччини провідник стирійської гаймвері, Пфрімер.

Нойштеттер-Штірмер мав уже готовий план, щоби притягнути до співпраці „національну опозицію“. Переговори Шушніґа з провідником нелегальних націонал-соціалістів, сотником Леопольдом, виявили, що в багатьох точках можна погодитись; всеж таки ще не дійшло до утворення нового легального національного табору, як окремої організації, головню тому, що деякі члени уряду не можуть згодитись на таку розв'язку того питання, підкреслюючи, що єдиною політичною організацією в Австрії є і може бути лише „Фатерлендіше Фронт“. За ними стоїть уся жидівська преса і тому цей план тимчасово відложений.

Але акція в тому напрямі, щоби пригорнути до себе національні елементи в якійнебудь формі, йде далі. З концентраційного табору у Веллерсдорфі (Долішня Австрія) випустили вже всіх націонал-соціалістів, залишаючи там тільки соціалістів і комуністів. Поволі вводять теж амністію для всіх засуджених за націонал-соціалістичний пуч з 25. липня 1934. р. Йдуть теж балачки про поворот політичних емігрантів, що втікли були до Німеччини. (Нараховують їх на яких 30.000). Говорять також, що незабаром скасують усі закони проти націонал-соціалістів, сконфісковані маєтки віддадуть власникам. Усі ці засоби служать виключно до остаточного прочищення політичної атмосфери.

Фактична співпраця почалась уже і без фактичного договору: в австрійському уряді сидять два міністри (внутрішніх справ і безпеки!), що є в дійсності націонал-соціалістами; оснований вже так званий „відділ сімох“, до якого належать 3 „нації“; той відділ має політично репрезентувати націонал-соціалістичний елемент перед урядовими чинниками.

Та це ще не все. Націонал-соціалісти дістали навіть право сходин. Це робота міністра безпеки Нойштеттер-Штірмера, який дозволив на малі місцеві сходини, у яких не може брати участі більше як 12 осіб. Отже основа до нової організації вже збудована і можна сподіватися, що незабаром і офіційно повстане, правда, під іншою назвою — „національно-соціальне народне об'єднання“, себто національно-соціалістична легальна організація. Уже тепер заснували у „Фатерлендіше Фронт“ націонал-соціалістичний реферат, який розглядає майбутнє становище нової організації до офіційного проурядового табору.

Сили, які ще протидіають австро-німецькому зближенню, невеликі. Католицька церква, жидівський капітал, підпільна агітація комуністів і закордонні впливи сусідніх держав — це сили, з якими Шушніґ мусить рахуватись. Але політичний розум і необхідність спільної боротьби проти спільного внутрішнього ворога — комунізму мусять скорше чи пізніше привести до остаточного порозуміння між німцями обох держав

Ю. Андрийків.

Успіхи німецької політики в Австрії.

Берлін, березень 1937.

Акція німецького амбасадора у Відні фон Папена, яку він веде вже більше двох років у напрямі консолідації взаємин між німцями й австрійцями, починає виявляти перші поважні успіхи. Цей поступ у політичних відносинах двох країн помітний менше у ділянці зовнішньої політики, — Австрія була і є тісно зв'язана з Італією, тому вона мусить солідаризуватися з політикою „оси Берлін—Рим“. Успіх фон Папена слідний перш за все на внутрішньо-політичному австрійському терені.

Основною проблемою для німецької дипломатії щодо Австрії було все питання, як зліквідувати неприємні наслідки націонал-соціалістичного пучу у 1934. р., рівночасно не зрікаючись засад національного об'єднання. Повільно, але основно приготівані і солідно виконані політичні заходи фон Папена нашіли у Відні добре підложжя. Австрійський уряд мусів усе турбуватися за те, щоб поширити свою базу серед населення, щоб мати більше моральної і політичної сили; він мусів боротися проти широко розвиненого і багатого у великі капітали соціалістично-комуністичного руху, який має свою базу недалеко Відня, в Чехословаччині. Розмови про майбутнє німецько-австрійських взаємин уможливила заява фон Папена, мовляв, німецький уряд хоче прийти до порозуміння: він визнає австрійську незалежність і не солідаризується з політичними тенденціями, які хотіли би змінити цей стан. Вихиснуваючи ту обставину, що віденському урядові необхідна підтримка національно-настроєних елементів проти ворогів теперішнього ладу, німці добились великих успіхів.

Правда, це тривало аж повні два роки, бо там, де протидіають цій „нормалізації“, були дуже сильні у Франції і малі підтримку деяких держав Малої Антанти. Усі, коли австрійсько-німецькі переговори мали якісь позитивні висліди (нпр. поїздка австрійського секретаря закордонних справ д-ра Шмідта до Берліна), появлялись у міжнародній пресі вістки про силу легітимістів, мовляв: монархістичного пу-

ту на випадок поширення німецьких впливів в Австрії може стати причиною міжнародних заворушень, тощо. Крім того треба було рахуватись усе з настроями деяких класів населення, що їх кілька років католицька і жидівська преса переконувала, що націонал-соціалізм — це загибель цивілізації, що він гірший від більшевизму і т. д. Годі було з одного дня на другий змінити своє становище, треба було — може теж і з огляду на впливовий жидівський капітал — поступати повільно, крок за кроком.

Зовнішні етапи „нормалізації“ відомі. Договір з 11. липня, поїздка д-ра Шмідта до Берліна і ревізита фон Нойрата у Відні. Але, які справжні причини уможливили і договір і ці подорожі?

Австрійське політичне доктринерство потерпіло свою першу поразку 11. липня, коли після проголошення договору на виключно зовніш-

З української преси.

Зорганізоване польське купецтво і земельна та промислова колонізація наших земель.

Під цим наголовком помістив часопис „Торговля і Промисл“ у ч. 6. з 15. ч. м. статтю, в якій розглядає вороже наставлення польських купців до українського народу, яскраво проявлюване особливо в останніх часах. Навизуючи до факту, що „Конгрегація Купецька“ у Львові підписала відому шовіністичну відозву в справі парцеляції і вказуючи нечисленним купцям-українцям, які ще є членами тої Конгрегації, на обов'язок витягнути консеквенції з поступку Конгрегації, газета пише:

Слід зазначити, що купецькі товариства наших сусідів-поляків проявляють уже від довшого часу діяльність, яка суперечить нашим національним і господарським інтересам. А саме — вони проголосили т. зв. „торговельно-промислову колонізацію“ наших етнографічних земель, вставили це в свою програму і ре-

алізують її послідовно. Недавно на дводенному зїзді делегатів Начальної Ради Об'єднань польського купецтва голова цієї Ради п. Бруд поміж найбільш актуальних завдань зорганізованого польського купецтва вставив „колонізування деяких осередків, головню „східних кресів“, відповідним купецьким елементом“...

Чи здаємо собі справу з того, до чого йде? Зорганізоване польське купецтво не тільки не хоче залишити українцеві варстату праці в горговлі, в ремеслі, чи промислі, але не хоче теж, щоб українців найшов цей варстат праці на землі, на якій він від довгих століть працює!!

Характеристичне, що свою господарсько-колонізаційну акцію на сході декорують польські купці з заходу „цивілізаційною акцією“. Мовляв, у нас „дикі поля“... Тимчасом статистика Гол. Стат. Уряду виказує, що в містах на на-

шій етнографічній території є саме найбільше перенаселення. Приймаючи „заоводово чинних“ за 100, виказує вона для товарної торгівлі ось-такі проценти:

воєв. варшавське	9%
„ келецьке	9%
„ поморське	9%
„ білостоцьке	10%
„ люблінське	12%
„ львівське	13%
„ станіславівське	14%
„ волинське	16%

Валенсійський уряд хоче продати Мароко.

Еспанський червоний уряд та прихильні йому преса не раз пускали чутки, що уряд з Бургосу хоче заплатити за підмогу Італії Балерами, Німеччині — еспанським Мароком. Це спричинило було недавно навіть досить поважну кризу, яку зліквідували шойно заяви Берліну і Бургосу.

Тому справді сенсационною є вістка, що саме еспанський червоний уряд запропонував був Франції й Англії концесії в Мароку за поміч у здавленні національного повстання. Райтер довідується, що червоний міністр закорд. справ дель Вайо дійсно робив такі пропозиції, та англійський і французький уряди з місця їх від-

кинули, бо ж це викликало би негайну реакцію з боку Італії й Німеччини.

НА ЕСПАНСЬКИХ ВОДАХ.

Національні кораблі притримали вже третій естонський корабель, а саме „Бегонію“, що аів аугілля з Паблю до Ніщин. Коли „Бегонія“ не хотіла спинитися, національний корабель стріляв до кільканадцять разів, але не трапив. Шойно тоді капітан „Бегонії“ дозволив забрати корабель до Севті; його зревдували, тоді шойно поплив він даліше.

Все те було на очах британської ескадри, яка не реагувала.

Справа неподільності дрібних господарств.

МАСОВА ФАБРИКАЦІЯ ЗАКОНІВ.

В середу 17. п. м. сенат прийняв низку нових законів. На початку нарад сенат покликав комітет законодавчої техніки з 4-ох сенаторів і 3-ох заступників, до якого ввійшов теж сен. В. Дешикевич. Опісля сен. Семйонтовський зреферував законопроект про неподільність дрібних самотійних господарств з парцеляції. До цього законопроекту, що його прийняв сойм, різна комісія сенату звела низку поправок допускаючи м. ін. аренду господарств малолітніх. Далі звела інші зміни і привернула ст. 11. проекту, що уповажує раду міністрів припинити цей закон на терені деяких воєвідств і повітів щодо деяких категорій господарств.

У дискусії промовляло кільканадцять сенаторів, між ними сен. О. Луцький і сен. В. Дешикевич. І так сен. Рудутовський домагався, щоб сенат скреслив ст. 5. у справі тих господарств, що стали самотійними при нагоді сусідської парцеляції. Промовець мотивував свій внесок тим, що наперед слід устійнити взагалі основні засади, а саме чи неподільність усіх господарств буде примусова чи добровільна. Перед виясненням цю основних проблем не слід поладнувати справи неподільності господарств з іншими обмеженнями лише на вузькій відтинку господарств, побільшених при сусідській парцеляції.

Сен. О. Луцький заявився за неподільність

Подяка.

Одним потчуваюсь до обов'язку алажати подяку Товариству азаймих обезпечень на життя „КАРПАТІЯ“ у Львові за своє й без зайвих труднощів виплатення повної обезпеченої суми по моєму бр. п. мужеві Іванові Голейко, емер. дир. Окр. Суду в Синоці.

Виплатення обезпеченої суми до кінця днів, нехайно після поладження всіх формальностей з нашої сторони, уповажує мене поручити це одинокє українське Товариство обезпечень на життя „КАРПАТІЯ“ у Львові найширшим кругам української суспільности.

Львів, дня 13. лютого 1937 р.

330

Емілія Голенико.

дрібних самотійних господарств, з яких може родина своєю працею вдержатися на означеній рівні життя. Волів би, щоби закон про частинну неподільність господарств виростав органічно з цілості господарського життя, а не лише зі страху, щоб земельна реформа при постійній діленні господарств зовсім не завела. Підкреслив теж, що саме призначення деяких фондів на позички для родинних сплат не вистає, хоч би навіть фонди були більші ніж ті, що ними нині можна розпоряджатися. Можна побоюватися, що діти обернуть гроші за сплатені родинні надії на прожиток, якщо не знайдуть нового варстату праці. А що неподільність може торкатися лише самотійних господарств, тому вона повинна торкатися теж господарств, які в цілості повстали з парцеляції. Тому зголосив декілька поправок до законопроекту м. ін. щоб до ст. 2. і ст. 6. перед словом „господарство“ додати слова „самотійне“. Сен. Фудаківський заявився за поправки сен. Рудутовського і сен. Луцького. Сен. В. Дешикевич піддержав внесок сен. Луцького і зголосив декілька поправок, щоб точніше специзувати відповідні постанови законопроекту. Сен. Терліковський домагався, щоб скреслили ст. 8. з карними санкціями, бо це законопроект наскрізь цивільний. Сен. Еверт поставив формальний внесок, щоб відслати законопроект ще раз до комісії. Проти цього внеску сен. Еверта виступив сен. Клешинський, предсідник річної комісії. З черги довшу промову виголосив мін. Понятовський і сенат відкинув внесок сен. Рудутовського, приймаючи законопроект з усіми поправками річної комісії та стилістичною поправкою сен. Дешикевича. Внесків сен. Луцького і сен. Дешикевича взагалі не піддали під голосування тому, що проти них виступив референт.

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ.

21

Українські політики

1907—1914. р. р.

Д-Р ДАНИЛО СТАХУРА.

До політичних діячів належать також ті ідейні громадяни, що не шукають або не знаходять розголосу своєї особи, але своєю тихою працею творять важке діло, що стає підоймою політики нації.

До таких політиків належав д-р Данило Стахура, що ще як адвокатський кандидат з кінцем мин. століття працював у Міщанському Брацтві і філії „Просвіти“ в Тернополі та опісля в Перемишлі і Любачеві, в тамошніх установах, так, що в 1900 р. покликало його українське громадянство на посольського кандидата до парламенту. Він, хоч незаможний, піднявся перевести передвиборчу агітацію в повітах: ярославському і чеському, та по першому виборі прийшов був до тіснішого вибору з кандидатом Кола Польського Власовським. Тоді поляки перемогли.

Опісля в 1906. р., перед виборами загального голосування, приїхала до нього делегація громадян з чеського повіту, до Самбора, де він був уже адвокатом, і домагалася, щоби він знова кандидував на посла до парламенту. За цим зазивом громадянства він пішов та без нічий матеріальної допомоги обіхав усі громади Чеської і Ярославщини і в 1907. р. вибрано його послом до парламенту у Відні.

Своєю громадянською організаційною діяльністю він добув собі симпатії народу і дійшов до посольського мандату. Найбільше хвалили його селяни за це, що він сам селянський син та добре розуміє селянську долю. Та він того не забував і при всякій нагоді піднісав у парламенті потреби і недомагання селянства, збирав потрібні матеріали, ходив з депутатами покривджених по урядах і в неодному випадку лагодив недолю.

Не забував він також свого приречення, що дав своїм виборцям та опісля знова обіздив всі громади своєї виборчої округи, щоби предложити звіт громадянам: які справи і як

поладжує парламент загального голосування, як також вислухувати ті всі жадання, що ставляють громадяни до свого посла. А треба знати, що це обов'язок тяжкий, та не всі посли ось так виконували свій обов'язок.

Зокрема, найбільше займався д-р Данило Стахура просвітньою роботою: заснуванням читальні і відбуванням читальняних зборів, щоб на низах класти основи національного освідомлення українського народу. Отся його тиха праця стала проводом до того, що о. Зинозій Ільницький, русофіл із Самбора виготовив на нього „доклад“ до російської влади в Самборі, в 1915. р., і наслідком того москалі вивезли його в глибину Росії, де його держали три роки.

Як вернувся до краю, то в перших днях листопада 1918. р. станув до великого зриву в Самборі і виконав приказ зі Львова: перебрання влади в наші руки.

РОМАН ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

Він був професором торговельної академії у Львові і надзвичайним професором львівської політехніки та визначувався фаховим знанням міжнародних торговельних і промислових справ.

Його широкі закордонні зв'язки були причиною, що англійський уряд установив його в 1904. р. англійським консулом у Львові, де заступав він інтереси великих нафтових англійських і французьких фірм.

Найбільше притягала його у нас економічна сторінка громадянського життя. Тому він зацікавився парцеляційним товариством „Земля“ у Львові і Краєвим Товариством Господарським „Сільський Господар“ у Львові, — де обняв президенту після д-ра Євгена Олесницького.

Опісля став він між основниками Українського Технічного Товариства у Львові й відчувавачи потребу торговельного вишколу української молоді найбільше причинився до заснування Торговельної Школи при Товаристві „Просвіта“ у Львові та став в 1911. р. першим директором цієї школи.

Отся участь у громадянському житті наблизила його відтак до політичного життя. В 1911. р. кандидував він до австрійського парламенту

в снізькій окрузі, одначе тут його не вибрано, бо проти нього пішла вся фаліяга русофільської агітації, — та шойно в 1913. р. вийшов він послом до Галицького Союму з округи Рави Руської.

З приводу сезонної еміграції наших рілничих робітників до Німеччини сусідська польська преса накинула була всякими клеветами на професора Романа Залозецького за його згоду з'явки з німецьким урядом. Така поведінка зрадила його від дальшої праці у Львові, тому постановив перенестися до Відня. Наслідком того в 1914. р. покликано його до міністерства Публичних робіт у Відні, до відділу технічно-досвідного уряду, — де він працював з гофратом Ексером і в другому році тієї служби заіменовано його радником.

Зв'язкам Романа Залозецького з англійським промисловим світом завдячуємо те, що в 1914. р. прибув до Львова англійський учений і публіцист: Сетон Вотсон (Скотус Віктор), щоб особисто пізнати наших українських політиків у Львові, та на місці зібрати перші матеріали про українську справу.

Залозецький займався також створенням Українського Комітету в Лондоні для інформації про наш нарід і його життя та піддержував там нашого журналіста Володимира Степанівського від 1911. р., а в 1914. р. причинився до видання публікації секретаря цього комітету Жоржа Рафаловича про Україну. Отсе були наші перші кроки, щоб Англію зацікавити українською проблемою...

Вкінці, по заключенні Берестейського мирного договору між Україною і центральними державами в 1918. р. виїхав радник Роман Залозецький до Києва, як член австрійсько-угорської господарської місії. Тут був він кілька тижнів і своїм знанням і досвідом помагав тодішньому українському уряду.

Він там сердечно був радий, що доля дозволила йому побачити власними очима відбудовану українську державу, нашу Україну.

Роман Залозецький належав у нас до громадян найбільшої культури і широкого знання та національної характерности.

(Далі буде.)

Після того сенат прийняв законопроект про перебрання оборотами фондом земельної реформи належностей і зобов'язань б. краєвої комісії для рентових осель. Без ніяких змін прийняв теж новелу до розпорядку президента про державні заведення хову коней. Далі сен. М. Малиновський зreferував новелу до розпорядку президента про конверзію та упрямління хліборобських довгів. Референт обговорив засаду новелі і підкреслив, що комісія прийняла перших 5 точок ст. 1. згаданого розпорядку, б. точку скреслила, а в 8-й пропонує додати нове речення у справі оцінки нерухомостей та обчислення решти цін купів. Крім того комісія запропонувала дві резолюції у справі дохідового податку по відношенню до сільських господарств і конверсії короткочасних хліборобських довгів на довгочасні. Сенат прийняв усі поправки комісії з обома резолюціями. З черги сен. Бобровський зreferував проект закону про збірні договори праці. Референт обговорив проблеми наемної праці підкреслюючи, що положення наемних робітників і молоді, що не може знайти праці, дійсно розлучливе. Тому слід створити палати праці та привернути самоуправу в суспільних установах. Голодом заробітки робітників, спроби обнижжати платень і редуції, несплату заробітків є причиною страйків. Халда страйків зростає. Страйк є єдиною формою боротьби са та праці з визиском. Швидке здійснення певних суспільних проблем приверне спокій і дивне державу вище. Збірні договори досягнуть своєї цілі, якщо підписують їх сильні організації працівників і працевластів, бо дають гарантію, що дотримують договір. Сен. Врублевський зголосив кілька поправок і сенат прийняв їх зі законопроектом та резолюціями.

Опісля сен. Вежбіцький зreferував новелу до закону про надання м'яктову данину, що її прийняв сенат араз зі законом про додаткові кредити на 1934—37.

Далі сен. Клециньський зreferував новелу до розпорядку президента з 1933 р. про продаж тютюневих виробів. Новела привертає дану систему продажі і сітку гуртівців та відсуває від організованої продажі тютюну село, бо там не оплачувались концесії для поодиноких крамниць. Сен. О. Луцький поставив внесок, щоб кооперативи мали далі право вести тютюневі гуртківці. Одне референт спротивився цьому внеску і тому сен. Луцький зголосив резолюцію, щоб уряд у виконанні розпорядку вдержав права кооператив, які вони мали перед оголошенням розпорядку з 1933 р. Сенат прийняв новелу з поправками комісії та з другою поправкою сен. Луцького.

По обіді сенат прийняв ще низку законопроектів м. ін. законопроект про зміну меж окружних судів в Яслі і в Рахеві. Вкінці сен. Пульнарів зreferував законопроект про зміну меж міст: Тернополя, Бродів і Косова. В дискусії промовляв сен. А. Горбачевський, звертаючи увагу, що Тернопільські Гай були понад 300 років нерозривною частиною Тернополя і переживали добрі і лихі часи. Ніколи ніхто не доматався відділення Гай від Тернополя. Тому доматався скреслення § 1. цього законопроекту про зміну меж м. Тернополя. Одне сенат відкинув внесок сен. Горбачевського.

Чергове пленарне засідання сенату відбудеться в понеділок 22. ц. м.

Вступайте в члени „Відродження“!
Річна виладка — 50 сот.

Гострий виступ радикалів проти комуністів

Комуністи домагаються арештування полк. де ля Рока.

ПАРИЖ, 18. 3. ПАТ. Загальний страйк, проклямований на четвер у Парижі, обмежився до передполудневих годин і пройшов зовсім спокійно. Підземні залізничні, автобуси і таксі не вирушили рано на місто і тому вулиці були переповнені юрбою прохожих. Більшість крамниць була замкнена до полудня. Зате харчеві крамниці і молочарні та пекарні були відчинені. До страйку прилучилися великі магазини; робітники, що працюють над підготовкою світової вистави. Нормальна праця почнеться в 2-й год. пополудні. Комуністи домагаються арештування полк. де ля Рока, розв'язання „суспільної партії“ полк. де ля Рока, народньої партії Доріота та „чистки“ поліції з непевних елементів дотеперішнього уряду. Зате радикальна партія гостро виступила проти невідповідної агітації

комуністів, підкреслюючи необхідність вдержати теперішній уряд при владі.

БІЙКИ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 18. 3. ПАТ. Нині рано прийшло з різних ділянок міста до бійок. На північній авірці маніфестанти затримали кілька самоходів з харчами і кілька таксівок. При Сен Дені і Сен Мартен потворилися гурти маніфестантів, яких негайно розігнала поліція. Кількох маніфестантів арештувала поліція за спротив владі. Між год. 11.30 і 12-ю дійшло до бійок на площі біржі. Маніфестанти, що надійшли від площі республіки, затримались перед огорожею біржі. Між маніфестантами та урядовцями біржі дійшло до бійки, яку перервала поліція, арештуючи кількох маніфестантів.

На кроваві заворушення у Парижі біржа зареагувала поважною обнижкою державних паперів і приватних акцій. Курс франка теж упав.

В год. 11-й передполуднем прем. Блюм у присутності мін. Дормоа прийняв делегацію лівих партій і розмовляв з ними до год. 12.30 пополудні

Кожа енцикліка папи проти комунізму.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 18. 3. ПАТ. Св. Отець вислав усім єпископам світу енцикліку з гострим осудом комунізму, що заперечує всі духові вартості і підважує всі авторитети. Папа підкреслив свої симпатії до нещасних народів СССР і протиставив погубній доктрині комунізму відвічні правди католицької Церкви. Папа поручає державам і поодиноким католикам, у першу чергу духовенству, далі поглиблювати ці спасенні правди і боронити їх усіми силами перед підбурюючою та руйнуючою акцією комуністів.

Вкінці папа підкреслив, що з огляду на постійну страшну комуністичну небезпеку вважає за відповідне звернути на неї увагу цілого світа.

3 листів до Редакції.

Варшава, 16. березня 1937.

До Хвальної Редакції „Діла“ у Львові.

Прошу ввічливо помістити в одному з найближчих чисел Вашого цінного часопису отсю мою заяву:

Деякі польські часописи фальшиво подали зміст моєї промови, виголошеної в Соїмі 19. лютого ц. р. в часі дебати над бюджетом міністерства внутрішніх справ, немов-то я признав що підкарпатська шляхта є польського походження. Таке фальшиве звідомлення подала м. ін. також польська періодична газета „Побудка“, поширювана серед нашої шляхти. Тимчасом у своїй промові я ствердив, що підкарпатська шляхта виводиться з давніх українських родів, з часів Галицької Русі, та що тільки поляки твердять, буцім-то вона є польського походження. Наслідком згаданих фальшивих пресових звідомлень соймове стенографічне бюро вислало до польської преси офіційне спростування того невірною тексту моєї промови, одначе цього спростування ніодна з польських дотичних газет не помістила. Тому прошу ввічливо помістити отсе мое вяснення

та остаю з високою пошаною

Д-р Стефан Витвицький, посол до Соїму.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

СЕРЦЕ.

Сиділи при пиві, тай думку думали.

Хтож інший, як не вони оба — два приятелі? Один бородастий, з високим чолом і веселим, хоч заспанним очима — це професор, окраса віденської медицини. Той другий, звичайний собі адвокат. Були такі приятелі, які вже давно перевелися. Нині можна таких подібати ще лиш у старих книжках, у мітології. Чи бачив хто коли, щоб один з них показався на світ божий без товариства другого? Вони розставалися лише тоді, коли йшли до своїх фахових занять.

Вже в тім, що оба вважали за відповідне в одній і тій самій порі появитися на тій долинці сліз і гора, зазначили вони недвозначно свою взаємну прихильність. Пусте, що не ті самі груди їх кормили... Зате дошкулювала їм одна і та сама, для обох однаково тверда шкільна лавка; вони ненавиділи однаково нудну для себе науку і однаково „несправедливих“ учителів, любили одну і ту саму дівчину — однаково нещасливо. Словом, хоч тіла їх зберігли кожне для себе свою індивідуальність, їх душі злилися водне. І тепер ще, хоч зуб часу вигриз уже на голові професора малу лисину, а адвокат ратувався всякими чорнилами, їх приязнь не остигла, все була молода. Спільне було їх мешкання, але вони однаково ненавиділи ті бездушні стіни свого

житла. В одній гостинниці харчувалися, один дах одної „кнайпи“ хоронив голови їх від промінів місяця, при однім столі спивали пиво. Спільні були їх утіхи, а спільних журб — не мали.

Подивлялись їх люди і ставали за приклад. Тільки старі панни говорили, що люди переборщують. Приязнь та не подобалася їм, бо тільки їй приписували вони вину, що ніодні з тих приятелів і не думав женитися. Вони може зарискували би таку карколомну штуку, але тоді лише, колиб до всіх своїх теперішніх спільних ниток могли додати ще одну найсильнішу: жінку. Але це, очевидно, між порядними людьми не водиться. Через те й вони пропали... Так думали старі панни. А вони? Сиділи при міхенським пиві тай таку думку думали, що парубочтво у веселім Відні — одним словом — гарне, і не варто женитися...

Минали дні і роки минали. Вони, як звичайно, сидять при куфлику міхенського.

— Знаєш, брате, смерть за плечима, а як не смерть, то старість на карку — зачав адвокат. — Підтопалися ми вже. Хтож буде розгрівати старі наші кістки? Вже і шлунок не служить... Кажуть, що жінка найліпший лік на катар шлунка. Ти медик, то знаєш це найліпше.

— Справді, жінка — сказав понуро професор. — На шлунок катар фармакологія ліку не має. Але я дякую за таку гірку пігулку — бррр!

Хоч ніби то щільна, розмова та зробила на професора неабияке вражіння. Від довшого часу і його гриз той самий черв'як. Став менше говорити, а більше думав.

Сиділи при пиві і думку думали. Адвокат силувався вести розмову, але вона все вризалася. Професор збував його короткими, неозначеними звуками і мовчав

— Про що ти так думаєш, до біса?

— Я думаю... думаю просити тебе... Женюся. Завтра мое весілля...

Адвокат задеревів. Вже й пиво не смакувало йому. Просиділи ще годинку мовчки і пішли спати.

Молода жила у Фльорідсдорфі під Віднем. Молодий і його дружба надіхали саме в хвилині, коли весільна дружина готова була рушити до церкви.

Для адвоката — нова й немила несподіванка. Жінка його приятеля, то його давніша любка. У Відні познайомилися, любилися щиро, як Бог приказав — якийсь час. Вкінці, як і це часто буває, навчилися одне одному і розійшлися. Розсіяність адвоката на весілля пояснив собі професор на свій лад. Думав, що приятель ще не може звикнути до нової ситуації. Жінка професора, давня любка адвоката, вдавала, що не пізнає колишнього свого приятеля.

Вернулися до Відня — всі троє. Адвокат був приятелем дому професора. Щоб професор не гадав, що через жінку втратив приятеля, вистолкувала йому, що адвокат повинен у них харчуватися. На тім і стало. Вона не думала також нарушувати їх звички з парубочьких часів. Не противилася, коли без неї або й з нею пішли собі по обіді на свою „чорну“, а по вечері на свій „крігель“ міхенського. І було, як бувало — з тою лиш маленькою різницею, що тепер лучила їх одна спільна ланка більше.

— Дивіться, — казали одні — навіть жінка не розлучила їх.

Другі знов трагічно кивали головами і говорили, що професор „дурень“.

(Далі буде.)

* Виладка як найближчий том бібліотеки „Діла“ зовсім призабуту і ніколи в Галичині невидану веселу повість В. Будзиновського „Як чоловік зійшов на п'яну“, даємо одку незвану гумореску цього автора, яка не гайшла до цього тому, щоб пригадати його давню пошу. — Редакція.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Жінка як чинник піднесення городничої культури.

Хто був колись за границею, на Заході Європи, мусів звернути увагу на високий рівень городничої культури, зокрема на висококультурне наставлення найширших мас суспільності до живої природи. Від селянина й робітника до вчених включно, від малої дитини до стариків, усі шанують природу, бережуть її перед зникненням, а зокрема працюючи над розвитком городництва, причиняються до піднесення й розбудови економічного добробуту не тільки одиниць, але в першій мірі загалу. Їх змагання в цьому напрямі остільки лекші, що в цих західних народів є велика пошана чужої власності. Є краї, в яких нема зовсім злодіїв, але нема там також неграмотності. Кожний громадянин читає там книжки й часописи, кожний селянин інтересується поважними господарськими й економічними статтями, кожний уже змалку привикає до пошанування людської праці й чужого добра. Й можна сміло сказати, що ці прикмети ввійшли вже у кров цих народів від довгого ряду поколінь. А ми, що вже у багатьох ділянках засвоїли собі західну культуру, проте не можемо вийти з дива, бачучи за границею незагороджені сади, а всі дороги обсажені шляхотними овочевими деревами, яких ніхто не ломить, не нищить і не зриває їх овочів. І в нас денеде бувають овочеві дерева при дорогах і гостинцях, але коли їх овочі щойно трохи зарожевіються, уже не тільки діти, але й дорослі вилазять на дерево, ломлять галузі, обривають овочі, а часто й підпалюють деревину. Свято садження дерев, що його введено в школах у недавньому часі, не видало ще побажаних успіхів. Безліч дерев, посаджених руками школярів, паде від короткої жертвою нерідко цих самих школярів, які, щоби добути пруттик, паличку, а то й батіг, відломлюють молоду деревину для хвилюватої забавки. Якже часто приходиться нам бачити покидані на землю китиці пільних квітів, потоптаних тільки тому, що зівяли від тепла й вітру. А вже прямо в звичай увійшла нас поведінка дітей і старших, що йдучи лісом, полем або лукою, стинають паличком або палицею головки квітів і верхки рости, або перевертають і топчуть гриби. Яка ціль і яка приємність у знищенні гарних творів природи? Чи маємо ми право нищити те, що жие й хоче жити, а ціла його трагедія в безборонності? Невже годиться так поступати людині, та ще й культурній людині?

За приміром старших йдуть діти. Годі, щоби вони, дивлячися на нашу поведінку, були від нас культурніші, а то й розумніші, тим більше, що в кожній дитині дремає багато вродженої атавістичної жорстокості, яку злагіднює щойно відповідне ведення й виховання.

Питаємося, де й у чому причина, що ми ще під цим оглядом не дорівняли Заході Європи? І зпоміж багатьох причин головними є наша своєрідна легководущість і нестача економічного та торговельно-господарського змислу, але найважливішою причиною є занедбання цієї важкої ділянки у вихованні молоді. І тут саме вдячне поле ділянки для жінки.

Мати, як перша виховниця дитини може вже змалку зацікавити дитину любов'ю й пошаною для живої природи. Вона розбудить у дитячій душі глибоке відчуження краси природи в усіх її проявах і творах. Вона боронитиме перед знущанням не тільки пожиточних пташат, диликів, кертців і ін., але також пільні квіти, лісові й городові кущі й дерева. Власним приміром і відповідним відно-

шенням до природи, вона виробить у дитині пошану для життя й усього, що живе, а перш за все пересвідчення, що чоловік є тільки одним складовим звеном природи, а його обов'язком, як розумної істоти, дати охорону безрозумним і безборонним творам, які щедро віддаються за його опіку, бо постачають це все, що йому до існування потрібне.

Чимало є способів, що їх кожна мати може пристосувати у вихованні дитини в цьому напрямі. Інакші методи треба дібрати в місті, а інші на селі. В місті звичайно не маємо до розпоряджності городу, а навіть балкону. І замішування до городництва проявляється понайбільше в плеканні кімнатних рости. Тому даймо дитині на власність кілька вазоників, щоби вона під нашим проводом і по наших вказівках піклувалася ними. Коли маємо балкон, або город, спрямуємо дитину до плекання декоративних і пожиточних рости, приділим їй грядочку в городі, або доручім опіку над агrestом, порічками, полуницями або овочевим деревом і розбудім у дитині охоту доховатися якнайкращих овочів і землеплодів. У парках і публичних городах відповідною гутіркою пояснюймо дитині, чому не можна топтати трави, ані зривати квітів, а підчас прогулюк у ліс і на поле навчім її шанувати людську працю й красу природи.

При кожній нагоді переконуємо дитину, чому не треба зривати ані їсти незрілих овочів, але не робити цього у формі категоричної заборони (відомо, що заборонений овоч найліпше смакує) але відповідними прикладами із життя природи. Коли наприклад скажемо дитині в приступній і відповідній формі, яке значення має овоч і насіння для самої рослини, та ще й покажемо дитині, що птахи й інші звірята з'їдають тільки зрілі овочі, й у цей спосіб розсвіають насіння, коли ще при інших нагодах будемо поборювати ласкість дитини, тоді досягнемо побажаних успіхів.

На селі справа перевиховання дітей у так сказати природничому напрямі є дещо складніша, бо селяни посиляють діти пасти худобу й тоді дитвора лишена всякої опіки, ломить кущі й придорожні дерева, нищать гнізда птахів, обдирає кору дерев на коробки, тощо. І тут на селі завданням жінки буде навчити дитину шанувати природу і заставити до активної охорони рости та звірят.

Учителька в школі і провідниці дитячих садків можуть теж віддати ідеї охорони природи неабияку прислугу.

Дуже важне теж значення мають городничі й освітні курси для дорослих, що їх організують тепер по селах. На пайках землі, виділених родичами для молоді від 14—18 літ, ведеться годівля всілякої ярини, а щорічні вистави землеплодів, виплуканих доростом, заохочують молоді до шкільної та хосенної емуляції. В околицях, де залюбки плекають садочину порядно було би влаштувати курси для практичного показу способів переховування овочів, їх перебирання й пакування до експорту, та зокрема перетворювання овочів і ярини на консерви для торговельного й домашнього вжитку. Отак поставала би нова ділянка праці саме відповідна для сільського жіноцтва, яке не тільки добуло би нові варстаті праці, але стало би теж важним чинником піднесення городничої культури і промислу.

О. Б. Б.

Міжнародний Жіночий Конгрес у Ціріху.

Швейцарська преса принесла докладні і обширні звіти про той конгрес. Народи його були цікаві і оживлені. Число делегаток дуже велике і тих, що нарадам прислухувались, було ще більше. Великою несподіванкою була дуже чисельна кількість молодих жінок. Перед конгресом саме були великі сумніви і дискусія над тим, чи сучасна жіноча молодь цікавиться питаннями фемінізму. Мужчини заступали ту думку, що молоді жінки від тих зацікавлень далекі. Народи конгресу доказали протилежне. Рівнож публичні конференції викликали велике зацікавлення саме молодих, так, що велика зала до якої входило понад 600 осіб була щиро переповнена і щоб не знеохочувати зацікавлених, у сусідньому будинку на скору руку приготували іншу залу і референтки повторили там те що вже виступили поговорили.

На всіх прийняттях, які відбувались в часі конгресу, присутність молоді теж була помітною.

Цікаво, що швейцарське жіноцтво з поза Ціріху теж зіхалося на конгрес у великій кількості. Хоч давніше саме швейцарки були в питаннях фемінізму досить байдужими.

Всі реферати і дискусії конгресу були на високому рівні. Багато з жінок-промовиць у своїх державках займають визначні становища у державному і громадському житті. Але все ж, що тим нарадам прислухувались, мабуть не раз поставили собі питання, чому жінок, які аміють так докладно і длово обговорювати і розрішувати найскладніші світові проблеми, так мало ще допускають у багатьох країнах до творчої праці політичного і економічного життя.

Питання якими найбільше цікавилися конгрес були економічного характеру та справи світового миру.

Всі резолюції конгресу дуже річеві і поставлені у рішучій формі.

3 нашої хроніки.

Відралось у понеділок члени й гості у клубі „Новой Хати“, щоб послухати „Вражінь в Берліна“, що їх мала розказати п. Іванна Левицька. Довідати почала порівнянням (яма була в Берліні в 1929 і торік) тодішньої й теперішньої Німеччини. Але порівняння впадало, очевидно, в користь теперішнього Берліна й тому бесідники довше на цьому зупинились. Харчів не достачі в Німеччині не представляється так страшно, якби воно здавалось. Славний „Айчм-Беріхт“ добув собі таке поширення, що в першу неділю по першій неділі, в нічному ресторані не подають більше, як одну варену страву. Вулиця німечка не змінила свого вигляду. Впадає в око велика кількість мулядрів та молюх, що має більший, виспорожаний вигляд. У театрах і кінах переполювання асцитане. Взагалі відчувается ожиклопіня й розмах, що його передтим не було помітно.

Вражінь доповідниці доповіли інж. Роман Мавух, що неспавно вернувся з Берліна. Його поміщення торкались внутрішнього устрою держави, економічної політики Німеччини, виховання молоді та жіночого руху. Над цим останнім питанням розгорілась дискусія. На жаль, через пізну пору, не могли всі висказатися до цієї справи.

Минулої неділі розпочався Курс для Домашніх Поміщень, що його улаштувало для своїх членів Т-во „Будучність“. Курс відержала кількома інформативними словами голова Т-ва п. І. Гордицька, а після неї говорила представниця Красного Т-ва „Сільський Господар“ п. І. д-р Коваленко, яка підкреслила значення фактової підготовки для домашніх поміщень. Потім відбулась перша лекція про одні служби п. І. інж. Л. Колтунюк.

Присутні, яких було понад 100, виявили живе зацікавлення порушеними першого дня справами. Намілялись пані мусіли в той нагоди свористати і вислати на курс свої слуги.

Зі світа.

СОВІТСЬКІ ЖІНКИ І МОДА.

Не тільки „буржуазний“ світ п'яється тогатами королів і взагалі різними модними поппинами. Світські жінки знайшли до того також чимале зацікавлення, а проводять комуністичного „раю“ вже й тому не беруть і не вважають більше того за „буржуазні забобони“.

Недавно в Москві улаштували ревію мод, а взагалі в ній участь і як глядачів і як членів журі завіт до „високої“ особи з совітської еліти. Цікаво, що в „раю“ викликали зацікавлення не тільки робітні суки для „вільних громадян“, але у найбільшій мірі суки до товариства. Вадно, що „Гляда Європа“ так несе для „раю“ свою заразу. Модерні танці, коктейлі, бріджові партії, дорогі вечірні туалети й інші так довго гостро посушували буржуазні розкоші мають серед совітської „еліти“ не менший успіх, як і на аномальному Заході. Одне сальон п. Шнапселя, що ту ревію улаштував не аумів адоволати совітських жінок. Так напр. до праці запропонувано чорну вовняну суконку з однією оадобою — білим комірчиком. На вулицю до тої суконки має прийти червоний плащик у торі пружки зашитий на кілька великих металевих гудиків, а до того чорний капелюшок. Та журі не признало цього одягу за відповідний для працелювої совітської громадянки. Далекі більший успіх мала ясо синя суконка, оадоблена кількома потними знаками, що творили фразу в модній париській пісеньки.

Ну що ж! Ввіраючи та зморивши голодом половину населення, можуть собі червоні „царі“ дозволити вже й на такі розкоші та відступлення від правил комуністичного кодексу, як обов'язкове аміня старшин червоної армії добре тапцювати всі модерні танці, а для жінок ясо сині суконки до праці.

Практичні поради.

ДОБРИЙ КРЕМ НА РУКИ.

При теперішніх способах господарювання, коли більшість домашніх праць господариня виконув сама, кожна жінка, що звертає увагу на свій зовнішній вигляд мусить пам'ятати і про свої руки, та не кожна має змогу купувати собі спеціальні креми. Подімо тут припис дешевого, дома приготовленого крему, який помагав добре нашим бабам то й нам послужить: вишкаримо шматок доброго баранячого лоя і утремо його в мишні на піну. На кожну ложку лоя дамо ложку гліцерину та на кінець круглого носа меду. Добре все разом втремо, а щоб мав була рішучою доламо кілька крапель козьонської води. Переховувати найліпше в порцеляновій ємності, а закласти треба відразу по умиттю рук, поки ще вони вологі.

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Край, де тільки жінки працюють, вужі танцюють і слоні грають у футбол.

Мабуть ніде на світі нема такого раю мужчин, як у Бірмі, у британській провінції Заганг-сових Індій. Ні вужі, ні слони, ні індійські свячені, не принесли тому краю такої великої слави. Уявім собі таку дивну картину: найбільша вулиця голодного міста Рангун. Жінки продають у крамничках, жінки працюють, жінки носять клунки на плечах, жінки сидять у бюрах і т. д.

А мужчини? Деж мужчини? Коли хтось докладає пригнітяться, заприпитять також і мужчин. Вони тиняться у відповідній віддалі з пошаним за своїми жінками, оглядаючись на право й на ліво та крадуть Богові день. У Бірмі працюють тільки жінки. Мужчини носять довге волосся заплетене зі задку в косу, застромлюють у волосся гребні і сповидаються цілими днями. З чого вони живуть? У першу чергу з праці своїх жінок. Алім життя там дешеве — риж дешевий, банани також і бірманські мужчини не дуже вибагливі.

Жінки які курять.

Дивний край ця Бірма. Тому, що жінки відібрали мужчинам всю працю, мусять вони теж мати свої окремі права. Мужинці напевно здивуються, коли заприпитять, що в Бірмі всі жінки курять цигара. Грубі, важкі цигара. Вони курять як старі корпоранти. Їх мова та їх рухи наскрізь мужеські, енергійні і всеважливі. Білі мужчини! Вони дивляться тужливими очима як із уст їх жінок снуються сині пахучі смуги диму. Простягають, щоб дозволити їм хоч раз потягнути. Дарма, жінки не даються переблагати. Хто дармує, немає нічого до говорення — висовують вони такий важкий аргумент, що на нього бірманські мужчини не мають ніякої відповіді.

Місто в якому гадюки на вулиці танцюють.

Рангун має ще іншу сенсацію. Ловці вужів з Рангуну мають світову славу. Мандрують вони по світі зі своїми вужами і виступають у різних цирках. Одне не виринають вони своїм звірюкам ідовитих зубів, бо вважають, що гадюка без трійлих зубів це добра іграшка для дітей, старців і... європейців. У Бірмі творять ловці, чи пак переможці вужів цілу касту. Ця дивна і небезпечна професія переходить з роду в рід. Із батька на сина. Одне члени цієї „гадючої“ професії і династії не доживають пізньої старості. Дбають уже про те їх освоєні гадюки. Дуже буденним явищем на вулицях Рангуну є попис

вужів. Не устають тоді ніяких дрягних сіток, ні забезпечуючих стін. Глядачі стають собі спокійно біля коша з гадюками. Нікому навіть крізь голову не мигне думка, що раптом може така гадюка піднести зі сичінням свою голову і вкусити найближчого глядача. А вкусення гадюки-кобри смертельне. Шож, нічого страшного не станеться. Видно така воля всемогучого Будди...

Поліція? Коли хтось з європейців запитатися білого, який мешкає здавна в Рангуні, чому поліція дає дозвіл на такі небезпечні, вуличні імпрези, стріється з глумливою усмішкою. Бож у Бірмі цілі століття відбувались такі гадючі пописи і нікому на думку не приходило їх заборонювати. Автім хто не хоче, не йде на такий попис. Європейець, якому шкіра терпне коли почує тужливі тони сопілки, на якій „гадючі переможці“ пригравують, переходить заздалегідь на другу сторону вулиці і з безпечного місця приглядається несамовитому представленню. Для бірманців гадючі представлення це справжній спорт.

Слоні грають у футбол.

Європейців цікавить у Рангуні зовсім інший спорт, безпечніший, зате неменш оригінальний: футбольні змагання слонів. Слоні грають у футбол. Егеж, чому ні. Слоні — це незвичайно мудрі звірі. Уживають їх до корчування дерев у лісах. Свою роботу виконують вони вірливо, без батога і без ніяких вказівок. Чомуж вони не могли грати в футбол. Правда, у грі не придержуються вони дуже докладно європейських футбольних правил, однак сама гра не втрачає зовсім своєї вартості.

На грищі не виступає 11 слонів з одної сторони, тільки трьох. Не вільно м'яча копати ногою, тільки похитати трубою. Тому теж цю нову гру назвали „трубний м'яч“. Між вухами слонів сидить погонич, який має успокоювати чотирьохногих спортсменів, якщо їх нападе за велика спортова гарячка. Одне дуже часто керманисуддя, якого теж ніхто не прозиває кальшем, не має ніякої причини до інтервенції. Слоні грають більше по джентельменськи, як не одна європейська професійна футбольна дружина. Те, що на змаганнях слонів дуже гамірно, не вина змагунів. Навіть найбільше темпераментний і запалений європейський кіббі не наробиє стільки галасу, що один бірманський „тихий“ слон.

ВЛАСНОГО ВИРОВА **КОВДРИ — МАТЕРАЦИ — ПОДУШКИ**
простирала — пошиви — біззи — подотпа — ручники — обрус — коши — фіранки — капи поручає

А. ПЕТРУШЕВСЬКИЙ

415 3—10

Для П. Т. Духовних і Учителів на місячні свідати.

Львів, Галицька 20.

(давніше Коральницька)

Ціпники
задури!

Телевізія — коштовним експериментом.

Що чувати з телевізією? Коли вже поставити великі стації? Коли будемо мати телевізійні приймачі? — такі питання часто насуваються сучасним людям.

Телевізія все ще не вийшла з лабораторій у світ і є покищо ще у стадії експериментів. Тільки в Англії повстала одна стація, що надіє постійні програми для загалу. Та вони доступні тільки для одних.

Засада телевізії.

Образ, скоплений об'єктивом телевізійної камери, переходить на електричні дрюгання зі силою, рівною силі світла поодиноких частинок образу. Ті дрюгання пробігають радієвою дорогою до телевізійного приймача, де перемінюються у світланні дрюгання на екрані. В цей спосіб образ, що при наданні замінюється на частинки-дрюгання, на екрані приймача знову з'являється такий сам. Отже засада телевізії полягає на переміні світланної енергії на електричну, яка після радієвої дороги знову замінюється у світланні. Та цей процес незвичайно складний, а образ на екрані приймача ще дуже невиразний і замазаний.

Телевізійні програми.

Надують їх із спеціального студія, улаженного як сцена. Студія мають телевізійні камери

та мікрофони. Телевізія вимагає спеціальної характеристики артистів та химерного освітлення.

В останніх часах доследи над телевізією пішли сильно вперед та дозволили навіть організувати спеціальні телевізійні репортажі. Фрагменти берлінської олімпіади, вправи пожежної сторожі, боксерські змагання — оце перші спроби телевізії вийти зі студії на світ. Великим приятелем телевізії є фільм. Надача фільми менше скоплькована, як оригінальні передачі.

Телевізійні приймачі.

Можна їх уже купити в Англії й Америці. Та ціна їх справді „солена“. Один приймач коштує 2.000 зол. Продавці надіються, що по якомусь часі ціна впаде. Приймачі „ловлять“ образи з віддалі кількадесять кілометрів від стації.

Майбутнє телевізії.

Поступ тежакі переможе напевно всі дотеперішні труднощі. Телевізія стане колись (може вже в найближчій майбутній) неменше популярна, як радіо. Доля радіа залежна у великій мірі від розвою телевізії. Та сподіємося, що обоє вони житимуть у згоді.

Свята Ріжнородностей
Вівторок, 23 березня 1937 р.
„Сербин“
?

САЛЬОН СНІВ

Недавно зіквідувала марсейська поліція один льокаль у Марсеї відомий загальною як „сальон снів“. Власницею того сальону була якась пані Маргарета Делявай, що довго перебувала в Полудневій Америці і привезла звідти таємне індійське зілля, що мало дивну прикмету наводити чудові сні.

Сальон пані Делявай відвідували представники найріжнородніших код, головню люди, що терпіли на безсонницю. Клієнт діставав від пані Маргарети малу фаечку з субстанцією, подібною до живиці, покриту якимсь зіллям, що пригадувало тютюн. Клієнт клався на тапчані та попадав у глибокий сон.

Слава про чудні зілля пані Маргарети поширилась по цілому місті. Гості приходили не тільки з Марсеї, але навіть з Парижа. „Сальон снів“ лічив хорі нерви та вводив гостей у зачарований, фантастичний світ мрій. Та найдивніше, що пані Делявай уміла наводити сні на замовлення. Хто хотів, міг побачити райдужні картини екзотичних країн, відбувати у сні фантастичні подорожі, переживати романтичні пригоди, оглядати вимірні світи...

Щоби не підозрівали, що це опій, дала пані Делявай свої зілля до хемічної аналізи й дістала посвідку, що вони не мають нічого шкідливого для людського організму.

Вкінці зацікавилась „сальоном снів“ поліція. Знову перевірили зілля, але нічого підозрілого не знайшли. Таємниче зілля — це був тютюн дуже високої сорти. Влада лопила собі голову над тою справою, бо догадувалась, що з сальоном снів щось неясне.

Одного дня прийшов до сальону детектив перебраний за багатого промисловця з Ліону. Пані Делявай дала йому фаечку з ароматичним зіллям та спитала, всміхаючись чарівно, який снів бажає. Детектив заявив, що дуже любить подорожі й найрадше хотів би такого сну. Тоді пані Маргарет почала виконувати дивні рухи, адиваючись пронизливо в очі детектива.

Ніби-промисловець вже курив фаечку та сон не приходив. Здивована і схвильована власниця сальону сказала, щоб прийти другим разом.

Детектив покинув „сальон снів“. Зрештою — знав уже все. Пані Делявай гіпнотизувала гостей, сугеруючи їм чарівні сні.

Хоча влада не могла знайти в цьому нічого каригідного, закрила „сальон снів“, мовляв, він має поганий вплив на нерви.

НЬЮЙОРСЬКИЙ НЕВДАЧНИК.

Один із ньюйорських часописів подає, що найнещасливішим чоловіком у тому велетенському місті є, здається, Веламин Меннон.

Ось спис його нещасливих пригод за один день: Меннон поїхав своїм авто за покупками. Підчас його побуту у крамниці, авто вкрали. Він вернувся до крамниці, щоб зателефонувати до поліції і поставив свої закупки на ляду. Коли завісив слухальце, переконався, що і крам украли. По якомусь часі поліціант повідомив Меннона, що знайшли авто, зовсім знищене. Меннон вийшов на вулицю і в тій хвилині перебіг йому дорогу чорний кіт. Веламин упав і стовк собі коліна. До того надбігла собака й укусила його в ногу. Тепер лежить Меннон у лічниці й дістає Пастерові впорснення проти скажених.

Меннон приписує свої невдачі тому, що він уродився в п'ятницю і то 13.

САМОГУБСТВО ПРИ ПОМОЧІ АВТОСУГЕСТІЇ.

Чи можна виконати самогубство при допомозі автосугестії? Деякі лікарі кажуть, що можна. Індійські йоги теж вважають можливим таке самогубство.

Пані Елен Люв із Льос-Анджелес, яку підозрівали, що втроїла свого чоловіка, рішила згинути в той спосіб. Вона відкидає всі заміти, проте підозріння було таке велике, що її арештували.

У в'язниці заявила міс Елен, що покінчить самогубством. Сторожа взяла з келі все, що могло бути небезпечно.

Вранці знайшли Елен неспритомну. Лікарі з великим трудом відрятували її, але завзята пані Люв заявила, що це була тільки перша спроба та що вдовге її вже не відплатять.

ПЕРЕД ВІЗИТОЮ КАНЦ. ШУШНІГА В БУДАПЕШТІ.

БУДАПЕШТ, 18. 3. ПАТ. В п'ятницю 19. м. приїде до Будапешту з візитою канц. Шушніг, щоб ревітувати прем. Даранія, який пішов у листопаді 1936 р. до Відня. Міродатні кола застерігають, що візита канц. Шушніга може закінчитися до затіснення взаємин між обома державами і до зміцнення політики римських протоколів.

НОВИНКИ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всі оповістки про загальні збори, концерти, відкрити, товариські сходження, помертні агідки та листки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— Віс наліїшли найновіші весняні аразки рушничок, лавчик і скарпикот, шалікія, краваток, хустинок, жіночого й мужеського біла і т. п. до кооп. „БАЗАР“ у Львові, Руська 3. 438 2—3

— Академія в 300-ліття смерті митрополита Йосифа Величина Рутського відбудеться в неділю 21. ц. м. в год. 12. вполудне в салі Великого Театру з такою програмою: 1) Д. Бортнянський: „Всюду прискорбна еси“ — хор півторців, 2) Святочна промова, 3) Д. Бортнянський: „Блажен муж“ — хор „Львівського Бона“, 4) A. Corelli—Leonard: „La Folia“, скрипка солю — студ. теол. А. Цегельський, 5) В. Баранський: „Боже одомщенія зглянься“ — солісти Михайла Голінського, 6) Д. Бортнянський: „Небеса повідають славу Богу“ — хор півторців. Фортепіановий достріб обігали: д-р Н. Ніжнєвський і д-р Б. Кудрик. Диригенти хорів: І. Охримович і В. Якубак. Білетів в ціні від 30. 1.50 до 3.— і студентські по 30. 0.45 можна набувати в Духовній Семінарії, вул. Коперника 36, у п'ятницю від год. 16—19 і в суботу рано від год. 10—12 і 14—18. В день Академії при кві В. Театру від год. 10-01. 460

— Відкриття д-ра Дм. Донцова: „Резольюція 1917 р. на В. Україні“ відбудеться на „Бесіді“ в суботу 20. березня в год. 6. попол. 436 2—2

— Академічні Вечори у Львові і в Стрию. В неділю 21. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди“ у Львові (Рутського 22) виклад з „Постать Вишньського в творчості Івана Франка“. Прелегент д-р К. Чехович. — Того самого дня і в тій самій годині відбудеться виклад у Стрию п. н.: „Нове про Шевченка“. Прелегент: д-р Е. Ю. Пеленський.

— Сходження членів Товариства „Міщанське Братство“ у Львові для вшанування пам'яті Т. Шевченка відбудеться в неділю 21. березня ц. р. в год. 12. впол. у власній доміції Товариства при вул. Руській ч. 3. Реферат виголосить проф. д-р Кирило Студинський. Виділя просить членів і родичів численно прибути.

— Тримісячний злітничий курс, уладжений Кураторією та Хліборобською Палатою, розпочнеться 5. квітня ц. р., тому країна пора згодушуватися на нього до Зелоцентру (Львів, вул. Руська ч. 3). Щомісячна оплата 15 зол. та одноразове вписове 5 зол. Безробітні курсанти з вищою освітою будуть оплачуватися з Фонду Праці, коли викажуть посвідку на громадянського уряду, яку потвердило старство. Побажане свідчення від одної з наших установ. В програму викладів входять такі предмети: 1) Загальна ботаніка, 2) Грунтознавство і погної, 3) Плекання, збір, сушіння, опакування і магазинування, 4) Хемія і лісові перетвори, 5) Торговельні відомості. Хліборобська Палата домагається від усіх збирачів та продуцентів літничо-промислового зліта згодушуватися в кооперативі „Зелоцентр“ (Львів, вул. Руська ч. 3) та подати, які зела досі збирали і вивантажували та в якій скільності. Інакше незареєстровані будуть нарахені на страти, бо не зможуть користуватися з різних полекш ані збути товар. Всі члени кооперативу користуються інформаціями та інструкціями в справі збору та плекання зел в Управі за долученням поштового відділу на відповідь.

— Концерт Марії Соїла у Варшаві. В неділю 21. ц. м. ввечерю відбудеться у Варшаві у великій салі Консерваторії концерт Марії Соїли (при фортепіані Антія Рудницький). У програмі: 1) Каталіні: Арія з опери „Ла Валлі“ Верді: Арія з опери „Сила долі“; 2) Вебер: Каватіна з опери „Вільний стрілець“, Крйзлер: Старовіденська пісня, Р. Штраус: Цецилія; 3) Дебіссі: Речитатив і арія з „Мариотранного сина“, Невядомський: Марія; 4) Пуччіні: арія з „Тоски“ і „Малам Батерфлі“; 5) Українські народні пісні; 6) Лятошинський: Арія з опери „Захар Беркут“ і Рудницький: Арія з опери „Довбуш“.

— Обирали молочарню „Маслосоюзу“. В Ревній Львівського повіту невідомі грабіжники викрали жінку до доміжки районової мо-

лочарні „Маслосоюзу“, забрали відтіля касу та розбили її за селом, забираючи до 2.000 золотих у готівці. Вартісні папери лишили.

— Дефрандент добровільно зголосився до прокуратури. У львівській прокуратурі зголосився урядовець одної львівської установи, Н. Буданський і заявив, що в часі своєї служби спроневірив кілька тисяч зол. Тепер віддав себе добровільно в руки влади.

— З українського життя на Буковині. Т-во „Український Міщанський Хор“ у Чернівцях улаштувало 14. ц. м. в салі Народного Дому концерт у пам'ять Т. Шевченка. Промову виголосив Т. Городиський, мішаний хор під управою Ів. Робачека відспівав пісні Кошиця, Ярославенка, Колесси і Гайворонського. Дальшу програму виконали декламації та жінчі образи. — З днем 7. березня почав знову виходити в Чернівцях тижневик „Рада“ під редакцією Юрія Сербинока, відомого громадянсько-політичного діяча, що багато заслужився для національної справи буковинської України. Тому, що в дні 28. ц. м. кінчиться 50-ий рік його життя, гурт його прихильників уладжує збірку на ювілейний дарунок для нього та закликає буковинське громадянство до масової передплати на тижневик „Рада“.

— З димом. У Прикмищі коломиїського повіту вибухла пожежа в домі Миколи Смика. При сильному вітрі вогонь перенісся на сусідні будинки одинадцятьох господарів і знищив їх до гла. Причиною пожежі була лиха будова коміна. Шкоди обчислюють на кільканадцять тисяч зол.

— Хто виграв на лотерії? В третій дні тягнення Державної Класової Лотерії впали такі виграші: 10.000 зол. на ч. 546; 5.000 зол. на ч. 9682, 32250, 52146, 85048, 85966; 2.000 зол. на ч. 86723; 1.000 зол. на ч. 29049, 46059, 49586, 69827, 90276, 150730, 173405; 500 зол. на ч. 7510, 43147, 118170, 138575, 150970, 151259, 177972, 192485; 400 зол. на ч. 9666, 27662, 28702, 30188, 46121, 77957, 103843, 111595, 141423, 153292, 179975.

— Летунська поштова комунікація з Америкою. Від 1. травня всі поштові уряди в Польщі будуть приймати летунські листи, які висилатимуть до Америки кермовим бальоном „Генденбургом“. Цей кермовик буде удержувати правильну поштову комунікацію з північною Америкою.

— Студентські протижидівські експеси повторилися в середу на четвертому і п'ятому році медицини у Львові. В часі викладу неврології польська бойка викинула студентів жидів із салі. Частина жидів вибігла без плащів, яких не могла забрати зі собою. На коридорі побили їх польські студенти. Експеси перенеслися опісля на вулиці, де теж бито студентів жидів. В жидівським академічним домі при вул. Собінського вибито шибки.

— В обороні жіночого полу. У Львові арештовано лікаря, 42-літнього Ігн. Фрідмана під закидом знасилування малолітньої дівчини, що обняла у нього посаду помічниці слуги. Д-ра Фрідмана відставлено до слідчої в'язниці. Арештовано також власника ресторану при вул. Гавзнера, Кайзера за те, що спонукав жінку, з якою мав зносини, до переведення недозволеного заходу.

— Кандидати на громадських секретарів. Урядово рішено, що кандидати на громадських секретарів, які скінчили торговельну школу гімназійного типу, мусять відбутися 3-літню практику. Для кандидатів, що скінчили адміністраційно-торговельний ліцей, приписана 2-літня практика.

— Конверсія не торкається доларів. В пресі появилися недокладні нотатки про державний проект закону про конверсію доларових позичок. Слід зазначити, що цей проект обіймає доларові позички, емітовані тільки на заграничних грошових ринках. Зате конверсія зовсім не торкається емітованих паперів, які уряд емітував на внутрішньому ринку отже й 4-процентової премієвої доларової позички або т. зв. доларівки.

— Напад бандитів на філію банку. Два замасковані бандити напали на доміжку філії Польського Людового Банку в Пешховицях, що приміщувалась у помешканні господаря Лемковського, управителя філії. Бандити вбили Лемковського, а його жінку тяжко ранили.

— Бандитський напад на молочарю. Дня 11. ц. м. ввечерю напали бандити коло села Жовтанець на молочаря Маслосоюзу Федя Вихонна, що вертався з Ременова до присілка Вихонні з виплатою. Чотирьох бандитів били його сокирою по голові і ножем у плечі, але сполошені кимось утекли, не зрабувавши нічого. Тепер молочар приходить поволі до здоров'я. Взагалі в Жовтанцях і околиці люди є стероризовані бандитами, ночами не сплять і пильнують свого доріжку, а всетаки майже щодня бувають вломи, грабунки і побої.

— Весела в'язниця. Судову владу повідомлено про відносини, які панували у судовій в'язниці в Жабю. В'язничий дозорець Марцінковський запрошував в'язнів до свого приватного мешкання і забавлявся з ними. Він теж дозволяв в'язням сходитися з кривними та знайомими, а жінка Марцінковського брала від них різні дарунки. Судова влада вислала до Жабя підпрокуратора окружного суду з Коломиї, щоб перевів дохождження.

Нашій дитині

зробимо дітям приватність, коли вберемо її в плащик, убралася, сукончку, піжамку, сорочинку, панчохи або фарушника з фірми

„Світ Дитини“

Львів, ул. Синстуська ч. 2.

— Кривава стріча поліції зі злодіями. Два поліцейські із Гвіздія пов. Коломиї заскочили вночі при кладі на річці Чернява трьох людців, що несли крадене збіжжя. На заклик стати вони дали три стріли й ранили постерунокового Боляновського, якому куля розторочила локоть. Злодії втікли серед темряви, а раненого поліція відставлено до коломиїського шпиталю.

— Б. посол засуджений за крадіж. В Тарнові відбувся судовий процес проти поштового контролера і б. соймового посла Ігната Старжика. Його потягнули до судової відповідальності за викрадання грошей з листів, які приходили з Америки до кривних і знайомих. Крім того Старжик відповідав за девізові проступки. Свідки потвердили віну обвинуваченого, якого й засуджено на чотири роки в'язниці і втрату громадянських прав продовж 6 літ.

— Грабунковий напад. В селі Княжівське пов. Долина три озброєні грабіжники добулись вночі до мешкання Михайла Пасічника і зажадали, щоб видав усі гроші. У застрашеного Пасічника забрали 150 зол. і втікли в напрямі гостинця Рожнів—Перегинське. Зустрівши по дорозі соліса гр. Тирова, осліпили його ліхтарками і стріляли з кріса, не ціляючи. По дорозі підпалили також будинки Сендера Нусавма. Справою занялася поліція.

— Краєва хроніка. В селі Заваді радомського повіту переходили кладкою дві учениці, з яких одна впала в ріку і втопилася. — Коломиїський суд увільнив б. о. Амброзяка, якому закинено намагання ошуканство, від вини і кари. Прокуратор заповів апеляцію.

— Трагедія на ріці. Через ріку Гривду на Поліссі переїздив убрід селянин Савіцький із села Кривич разом із жінкою та дитиною. Нараз хвилі вхопили віз і понесли. Савіцький уратувався з дитиною, а жінка попала на возі з водою. Три кілометри плала щасливо, опісля попала в крутіж і втопилася.

— Раз жебрак, раз жебрак. В часі поліційної облави у Варшаві придержали професійного жебрака Мошка Тильбора. Коли завели його до купелі, зробили незвичайне відкриття, яке завдало поліційній владі клопоту. Не знали, чи завести його до мужеського чи жіночого відділу. Дальше ствердили, що Тильбор чи Тильборова віз подвійне життя. Одного дня жебрав як мужчина, другого як жінка. Лікарська комісія рішить, до якого полу його зраховувати.

— Начальник в'язниці брав від в'язнів гроші. Окружний суд у Влоцлавку розглядав справу б. начальника в'язниці в Липні, Кирила Дембінського, що „позичив“ собі від одного із в'язнів усі його ошадности в сумі 238 зол., акладаючи до актів вексель зі своїм підписом. Визень, перенесений до в'язниці у Влоцлавку, почав домагатися звороту своїх грошей, але Дембінський збув його нічим. Суд засудив його на рік в'язниці і 4 роки позбавлення прав.

— Пригода б. цисаревої Зити. Перед кількома днями колишня австрійська цисарева Зита, вертаючи самоходом із Парижа до Бельгії, де живе постійно, мала небезпечну пригоду. Самохід наїхав на якусь перешкоду і перевернувся. Б. цисарева зломилася собі обойчик, а її син, архикн. Отто і дама двору вийшли цілі. Пригодю занепокоїлися дуже австрійські легітимісти. Вони засягнули інформації з Бельгії, звідки дістали відповідь, що це був тільки незначний самоходовий випадок.

— Палать каву. У бразилійській провінції Сан Паольо палать продуценти днями і ночами величезні запаси кави, якої не хотять пускати в продаж, щоб не обнижувати ціни. В одній добі нищать по 100 тисяч мішків кави. Бразилія має надію, що до кількох місяців позбудеться цілого налімімого запасу кави.

— Де найбільше кін? На першому місці, якщо ходити про Європу, стоїть Німеччина, що має 5.300 кін. Англія має 5.000, Італія 4.800, Франція 4.100, Іспанія 3.500, Чехословаччина 1.800, Швеція 1.600, Бельгія 800, Австрія 765, Польща 693, Мадяричина 410. Коли брати на увагу поємисть кінотеатрів, найбільші будинки має Париж, далі Лондон, опісля Німеччина.

— Трагічна гірська випава. Зорганізована чийським часописом „Ель Меркуріо“ випава на найвищий американський верх Аконкагуа скінчилася трагічно. Експедицію, зложену з 5 членів, заскочила при відвороті з гори на висоті 6.400 метрів градова буря, опісля сильна снігова хуртовина. Вихор поїс поодиноких членів експедиції в різних напрямках, так що вони втратили всякий зв'язок зі собою. Радіо-телеграфіст експедиції останнім зусиллям волі вислав депешу, кличучи на поміч. Ратункові експедиції, вислані із Чіле та Аргентини, знайшли трьох членів експедиції, з яких один осліп та оглух, другий відморозив собі ніс і ноги так жахливо, що мусіли йому ампутувати відморозені члени тіла, третій вийшов без поважнішої шкоди. Два члени експедиції пропали без сліду.

— Пошесть холери шириться. В індійській місцевості Місоре 250 прочан, що вертались з релігійного свята, амерло по дорозі. Влада звелала замкнути всі торговлиці.

— Кавчук з помідорів. Д-р Джованні Маврі в Пармі оголосив у пресовому інтерв'ю, що винайшов спосіб добувати з помідорів субстанцію, подібну до кавчуку. Цим важним винаходом займалися наукові кола в Італії.

— Шість літ непритомності. В американському містечку Кек Парк (стейт Ілінойс) 31-літня Патриція Маджир лезить уже шість літ без притомності. Лікарі, спеціалісти від сплячки і неврології оглядали хору і не можуть означити її недуги ані знайти на неї ліку. Хору підтримують при житті трансфузіями крові і рідинами, які вливають їй кризь рурку.

Зі сцени й естради.

БАЛЕТ КУРТА ДЖУССА.

К. Джусс, один із найбільших сучасних танкових композиторів і режисерів, прибув зі своїм ансамблем на два гостинні виступи до Львова, які стали дійсно небуденною подією у мистецькій житті нашого міста. Правду кажучи, таку конструктивну у великому стилі хореографію пам'ятають хіба лиш ті, що бачили давній російський або шведський балет, що його на вершині мистецтва підняли геніальний Фокін, Дягільєв, Горський, Рольф де Марс і небагато інших.

К. Джусс — це балетмайстер-філософ, подібний у своїх творчих міркуваннях до вдумчивого коміка Чапліна, що бистро підглядає і з запалом просліджує позірню буденні прояви життя, влучною руховою інтерпретацією надає їм пластичні і творить з них велику танкову симфонію.

Звичайний людський метушлив на вулиці великого міста, побіж якої байдуже щоденно переходимо, надав Джусс у „Столиці“ глибшого значіння, висловлюючи свій людський погляд інтуїтивним способом з широким розумінням часом ледви замінливим нюансів життєвого віру. Любить Джусс сягати по теми для своїх творів до біблійних легенд, нпр. „Маріотратний Син“, створює із запалом балети бурхливого середньовіччя („Баллада Павана“) та у вільній стилізації з чудовими пристосуваннями костюмів минулих епох виводить танково-мімічним висловом не раз дуже складні ситуації у спосіб такий танковий і ясний, що, здається, і бесіда не принесла б кращої розв'язки.

Потім іде „Старий Відень“, прегарне здійснення хореографічної думки, із майстерними як з альбому старих гравюр витягненими картинками, що в багатьох позиціях і жестах вказували на твердий, класичний вишкіл.

Та найцікавіший може був задум закріпити у танкових рухах кріваву візю війни з усіми її страхіттями, у спосіб різко сюрреалістичний, що показує нагу правду з її внутрішніми тремтіннями й інстинктами. На „Зелений стіл“ не вистачило лиш дивитись очима вразливими на естетичні емоції, тут треба було з увагою слідкувати за живою акцією із високою драматичною напруженою, підсилюваною місцями хвилюючо-драматичним супроводом музики.

Дуже цікава спроба великої мистецької вартості, із незвичайно сміливою експресією, свідчить про глибоку творчу динаміку К. Джусса, яка кладе сильну підставу під будову його хореографічних композицій.

Окремо підкреслити треба, що всі майже члени балету творили і під оглядом технічним і в мімічній виразовості першорядні креації, а декотрі з мужчин у неімовірно легких скоках та оборотах сильно нагадували досконало пружні класичні типи.

Велика шкода, що у програму вечорів Джусс не вставив ні одної гротески чи сатири на буденні теми, що дуже підходило до його жанру — хочби тому, щоб захоплена його мистецтвом публіка не виходила з театру під тяжким, гнітучим враженням воєнної грози.

М. Пастернакова.

З музичного життя в Тернополі.

ПОПИСИ МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ.

Перший піврік у Музичному Інституті закінчено двома пописами. Дня 21. II. відбувся попис нижчих курсів з програмою, яка обіймала понад 20 точок. Деякі точки відпали з причини недуги елевів. Виконувати продукції були доказом, що музична школа сповняє свою задачу — елеви грали досить певно і поправно. На тм пописі виріжнилися О. Климівна й О. Олійниківна, обі учениці проф. Крихової.

Другий попис середніх і вищих курсів відбувся 23. II. Програма обіймала твори Бетовена, Гріга, Шопена, Мошковського, Моцарта й ін. Тут замітно, що не було в програмі ні одного з творів українських композиторів. Репертуар пописовий в українській муз. школі повинен обов'язково мати кілька творів українських композиторів. Цей попис притягнув значно більше публіки, були також учителі польської музичної школи. У виконанні точок програми виказали поодинокі елеви більше справності технічної та належне засвоєння способу гри музичних творів. Багато учеників грало твори поправно і з відповідним фразуванням. Тут виріжнилися: Г. Климівна, О. Боднарівна й О. Олійниківна з класи фортепіану (проф. Крихова), далі Гураль, Фарміга і Данилюк з класи скрипкової (проф. Крих.). На закінчення попису заграла смичкова оркестра „Серенада“ Моцарта в супроводі фортепіану і фісгармонії під диригентурою проф. Крихи. Виконання цього твору було задовільне і загально подобалося.

КУРС ДИРИГЕНТІВ ПРИ МУЗ. ІНСТИТУТІ.

Дня 27. II. покінчився 3-місячний курс диригентів, ведений при Музичному Інституті. Курс закінчено роздачею свідоцтв. До курсантів промовив голова Муз. Товариства дир. Бачинський. На курс цей було вписаних 33 учасників — здадо іспит 20. Іспит відбувся 23. II. у приязності інсп. д-ра С. Людкевича. До іспитової комісії належали професори: пп. Крихова, Левицька, Крих і Безкоровайний. Відповіді курсантів при іспиті свідчили, що вони багато скористали з поодиноких предметів і головних і побічних. Значне число учасників курсу вказувало на те, що такі курси потрібні і що села чи пак селянські хори відчувають потребу вишколених своїх диригентів.

3 кіна.

Кіно „Тон“: „Бенгальський тигр“.

(ет) Фільма, яка йде вперше у Львові в цьому кіні, така цікава та непересічна, що може задоволити найвибагливішого глядача. Окремі сцени насичені несамопитим жахом та емоцією, особливо картини, коли хижацький тигр розшарпує людей, або пожежа звіринного відділу американського цирку. Дуже гарні моменти приборкування левів та окремі циркові продукції на трапеці. Сам сценарій, узятий із циркового життя, хоч і не новий, усеж складений живо та оригінально. Фільма справді непересічна і варто її оглянути.

Кіно „Стилеве“: „Сам на сам“ та ревія: „Усе для кохання“.

(ет). На першому місці ревієвої програми слід відмітити кілька дотепних пісеньок Ю. Белявського, що збирав живі оплески, особливо за адатну пародію Антона Іжиковського. Дуже добра була сценка „У полізді“ й вокально-танкова інсценізація з участю ревелерсів „Олянда“ та балетного ансамблю К. Островського. Кожна ревія старається дати публіці якнайбільше гумору та дотепу і треба признати, що це їй у великій мірі вдається. Кілька сентиментальних пісень заспівав А. Іжиковський і В. Моравська. Фінал оригінальний.

На екрані продовження висвітлюваної щойно нещодавно в „Касіно“ фільми із Павлею Весселі в головній ролі.

† Посмертні згадки.

ПРОФ. ІРОДІОН ШЕРЕМЕТІНСЬКИЙ.

5. березня ц. р. упокоївся в Севлюші на Закарпатті вчений агроном Іродіон Шереметинський, професор Української Господарської Академії та Українського Технічно-Господарського Інституту в Подєбрадах.

І. Шереметинський народився 9. листопада 1873. р. в селі Пляхові, бердичівського повіту на Київщині. Скінчив подільську Духовну Семінарію в 1896 р., харківський Ветеринарний Інститут у 1907 р. та Сільсько-Господарський Відділ Київського Політехнічного Інституту в 1914 р.

Свою практичну діяльність розпочав небіжчик в 1907 р., як ветеринарний лікар в м. Миколаєвську на Зеленому Клинні в Сибірі, відтак в ізмайлівському повіті на Харківщині в 1913—15 р. р. був громадським агрономом в одеському земстві, від 1915 р. помічником керівника відділу скотарства катеринославської краєвої с.-г. дослідної станції. Від 1916 р. до кінця 1918 р. займав різні відповідальні становища по своєму фаху. Від грудня 1918 р. займав посаду директора департаменту скотарства міністерства земельних справ УНР, від лютого 1919 р. також посаду директора ветеринарного департаменту того ж міністерства. У травні 1920 р. був обраний приват-доцентом на катедру скотарства в Кам'янець-Подільському університеті. З кінцем 1920 р. виїмагував за кордон і довгий час перебував у м. Тарнові в Польщі.

28. квітня 1922 р. професорська рада Української Господарської Академії в Ч. С. Р. вибрала І. Шереметинського професором на катедрах загального і спеціального скотарства, якими він кермував аж до ліквідації Академії, себто до кінця 1935 р. Підчас перебування в Академії декілька разів був продеканом та деканом агрономічно-лісового факультету. Разом з тим був постійним членом комісії для переведення дипломних іспитів на агрономічному відділі. В акад. р. 1927-28 був проректором Академії.

Проф. І. Шереметинський написав високошкільні підручники із загального скотарства (частини I, II і III) та спеціального скотарства (частину I і II.), як теж низку фахових статей з зоотехніки. Виступав з рефератами на українських з'їздах, а в останньому часі працював над зібранням матеріалів про стан скотарства в УССР, як теж брав участь у редакційних комісіях Українського Технічно-Господ. Інституту (УТГІ).

Небіжчик був членом Спільки українських техніків сільського господарства та кілька разів її головою. Також він був активним членом Агрономічного Т-ва при УГА. І в житті Союзу організації інженерів українців на еміграції відігравав небіжчик важливу роль. Під його кермою відбулась підготовча праця щодо заснування цього Союзу.

Зі смертю проф. І. Шереметинського відійшов від нас великий фахівець та український патріот, який міг би довго ще працювати на добро нашого народу, колиб не підкосили його здоровля тяжкі умовини емігрантського життя.

Дописи.

СТАНІСЛАВІВ.

З відчитової салі. Мин. неділі відбувся останній реферат з циклу оповідей з визвольних амагень. Вигослав його дир. О. Бойцун п. н. „Самбірщина в 1918-19 роках“. Виклад був один з найцікавіших і був гарним закінченням вартісного циклу рефератів. Б. Л.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЗЛОЖИЛИ ДАТОК на УКРАЇНСЬКИХ БЕЗРОБІТНИХ У Т-ВІ „СИЛА“, 3. МАЯ ч. 10?

КОЛОМІЯ.

Загальні збори Філії УНТОДІ. Дня 12. п. м. відбувся у нас загальні збори Філії УНТОДІ при дуже слабкій фреквенції, бо всього 14 членів (на всіх 90!). Одне і друге число свідчить наглядно, що коломийське громадянство дуже мало цікавиться долею інвалідів з УГ. Армії та їхніми родинами. Це сумне переконання найшло свій вислів у промовах голови Т-ва імж. Березовського та завідодавця. Зі свідомістю довідалися члени, що діяльність Т-ва обмежилася минулого року до організування й переведення двох збірок на цілі інвалідів — весняної й осінньої; перша принесла слабкий дохід, друга куди більший. Отверджено в чималім одностайним, що деякі зі свідчення у повіті (на шість, було їх небагато!) на заклики Т-ва поможти активно у збірці — навіть не відповіли. Найменш незвичайно прирє і рішуче не позвано другий раз повторитися! — За цілий рік Філія збрала всього 2164 зол.; більше як попереднього року, але як на колом. повіт зовсім небагато.

Контроль викладає правильність діловодства й орудування грошима. В дискусії (говорили: іж. Березовський, д-р Туранський, д-р Білозор, д-р Кузьмич і ін.) висловлювалися багаті попити агентів Філії і на них поклали але переважала думка, що Філія багато зробить, як буде організувати для збіркової акції на цілі Т-ва не менше 2 півні. Новий виді (а іж. Березовський як головний) має перед собою справді велике завдання: змусити жертву промалу та зацікавити її долею тих, що з боротьби за волю народу втратили своє здоров'я.

Загальні збори кооперативного банку „Покутський Союз“. Дня 14. п. м. відбулися в залі Народного Дому в міській загальні збори найвизначнішої української фінансової інституції Коломишини — кооперативного банку „Покутський Союз“ у Коломи — при участі 97 членів (на 18-ти місцевостях). Збори відкриває голова Національної Ради д-р Ол. Ковалевич. По погоді формальної відкриття протоколу з попередніх заг. зборів збір. І. Пашкевичем та відомленням в ревізії банку від аудиторського РСРК у дні 19.—28. жовтня 1936 відчитав збір. Яхво відомлення Управи за рік 1936, в якому дано зведення діяльності банку. З нього довідалися присутні, що діяльність кооперативу днів 81. XII. 1936 було 3.617, мільонів 841, у чім числі 208 річних, 202 інтелі, сіль. 68 слуг, 114 дітей та ін. З порівняння з попереднім (1935) роком було видно, загально беручи, підвищення прибутку. Кількісний склад прийняв, крім досягнень, позитивна діяльність почала свідати підвищення збору. Для головних рахунків, на яких це найкраще видно, — зібрання та шкільні, зросло на кількадесять тисяч злотих, а саме: з 271.738 злот. (1935) на 322.638 злот. (1936), шкільні з 369.724 злот. (1935) на 403.576 злот. (1936). Зростає теж утрата в 93.610 злот. (1935) на 103.080 злот. (1936). Крім того банк має значні резерви, які на асигнований заборгованості певену повинну конвертованості позичок на 83.402 злот. — Після відомлення конспікуальної комісії, відчитаного д-ром Коссаком із вступом на призначення абсолютній, вивини ще д-р. Пашкевич дає докладні графічнім рисунком, і потім приступило до дискусії. Тут піднесено заслуги „Пок. Союзу“ передовсім на організаційному полі, з забезпечення кооператива потрібними їм для правильного розвитку кредитами та в допомозі при евакуації ОСК в Коломи. Була тенденція розвинути ширшу дискусію над справою розпорядження між „Пок. Союзом“ і Центробанком у Львові. Але Управа заявила, що та справа вже розглядала. Загалом дискусія, в якій забирали слово доволі багато членів, була оживлена й рішуча. Після всього вивчення рахунків прийнято рішення управи абсолютній. Далі розділено чистий зиск переважно між місцеві установи; з нього призначено УКТОВІ 150 злот. Філії „Сіл. Господарів“ 100 злот. Р. III. 75 злот. Філії „Прогресу“ 50 злот., Ремісничій Бурсі 50 злот. та Амбulatorії й Захоронні по 25 злот. — З черги прийнято бюджет на 1937 рік. Далі доповнено вибір членів Нац. Ради. При злихах і запитах замішаний був господарюючий внесок об'єднати відокремлення від кредитів для кооператива до 6 проц. На цьому збори закінчили.

БЕРЕЖАНИ.

Всенародний концерт у честь Шевченка. 14. березня відбувся в Бережанах всенародний концерт у честь Шевченка, улашований заходами Філії „Прогресу“. Преприємна погода, що випала того дня, причинилась до відвісання того небуденного свята. Хоча концерт заповнився на південній годині, то вже від вчасного ранку привозили фіри учасників і то майже самих селян. З 1.000 зібраних виконавців не тільки головну, але й усі інші салі Українського, 5 селянських хорів: з Нарзева, Діма, Комарівки, Ковичів та з Вишків, далі дута оркестра з Лавина, доріст місцевого „Лугу“ та кілька симфонічних-селян виконали довгу програму (14 творів). Палку та емітову промову виступав м-р В. Логун, голова Філії. Не всі точки програми стояли на одній мистецтвості рівні, те у всіх виконавців треба віддати широкую волю по своїм силам повноцінності Прогресу України. Та не можна в цю святкову хвилину проминути мовчки одного факту: піднятої відокремності інтелігенції, головної місцевої. Не вважаючи на те, що була невипадкова погода, день відмінний від звичайного та урядів, південній годині (від 18—15 год.) — не тільки відокремлення, не було смерті, не було в комуніті відокремлення інтелігенції. Про іншу інтелігенцію і не гадувати. Довкі мали не більше, як підсмажати кроки до салі концерту, та не уважали на відповідне співробітництво. Селістество звернуло на цей факт увагу та відшуло його болюче. Якщо розмови Філії мають бути підтримкою совісті кожного українця і цілого народу, то невоселити він тут, у Бережанах. Неорганізованість держави тут своїм слабким силами національний пресор високо, вате „старший брат“ відокремляється в тілі. Чому воно так? Присутній.

ГОРОДОК.

Загальні збори читальні „Прогресу“ в Городок-місті. В неділю 14. п. м. відбулися в власній домівці загальні збори читальні „Прогресу“ Городок-місто. На зборі лисово розібрали багатьох членів читальні. Звіт о. Омелян Шаранович (попередній голова адм. Караїмський зрісся головою). Відбулося 8 засідань аудіу.

улажено 7 рефератів, 2 огляди преси й 1 голосне питання. Аматорський гурток при читальні улаштує 2 вистави: „Виділенням віт“ та „Три герби“. Касовий звіт викладає, що читальня має в. 100 злот. доходу за книжками й часописи. Бібліотека налічує 418 творів, читальня передбачує 6 часописів. При читальні є також виношувальний строїв (національних та біблійних), а якої користали суєдні читальні по селах. Після звітів та дискусії над ними призначено абсолютній уступаючому виділові та вибрано новий, у склад якого заїшли: голова о. Шаранович Омелян, заст. голови Гук Степан, секретар м-р Бутурини Олександр, бібліотекар Телжик Володимир, господар Ведецько Микола, окарбник Лешкович Антін; одного члена аудіу впоміж жіноцтва уповноважено виділу коопувати. Заступники виділових: Сайченко Степан, Телжик Дмитро, Капачовський Михайло. Контрольова комісія: іж. Паламарчук Роман, Колодій Стефан і Лешкович Евстахій. В надії, що новий виділ, у склад якого заїшли деякі нові люди, візьметься охоче до праці в такій важкій культурно-освітній справі, якою є читальня в середмісті та огуртує біля себе весь активний міщанський елемент.

Вистава читальні „Прогресу“ Заставське передмістя. Читальня „Прогресу“ із Заставського передмістя улаштує 14. III. в залі Українського дві вистави: комедію в 3 діях „Туропські старости“ та скетч „Такий світ настав“. Публики не було дуже багато. Аматори виявили досить добре зі своїх ролей. Дохід призначено на будову Народного Дому. (X)

Спорт.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ У. С. Т-ва „ГАРТ“, ЗДОЛБУНІВ

Дня 7. III. п. р. в год. 15-й відбулися Загальні Збори У. С. Т-ва „Гарт“ у Здолбунів. Зацікавлення 860-рами серед старшого громадянства мало. А всеотин, хоч і невеликими досягненнями, може Т-во виказатись завадки праці й запалові тих, що всю свою енергію вкладають у працю Т-ва. Молоді можна залучити на національну невідомість (бо заобчаними нові дрез в чужім клюбі, масово переходить до чужих). Дружина копаного меча „Гарту“ розіграла 11 змагань, у котрих опочатку перемігала, але по відході старших гравців молоді не могли вже так справно радити собі зі своїми противниками на зеленій муралі, не мали тієї аврапи, а то й фізично томилась підчас метку; але проте з запалом очікували чергового метку, щоб доказати, що вони шораз-то краще грають. Секція відбивання була нечиста, підг-понтісти трали тільки для розваги, шкільні розіграли внутрішньо-школьній турнір. Майно Т-ва складається з повного апарату дружини копуна, виряду до відбивання і підг-понтівного стола. Доміг Т-во не має, напавки: має коло 100 золотих зібраної готівки на прапор. Дружина копуна належить до Ц-кліси і 25. квітня п. р. розпочинає мистецькі бої. Перший метк грає в „Цегольяно“ (де грає 7 б. гравців „Гарту“). Тяжко прийдемо молодим копунам „Гарту“ боронити жовто-блакитних барв, але запал і віра доказують не раз тудос.

Нова Управа Т-ва складається з людей, котрі дають апаруку, що не тільки вдержать Т-во в такім стані, з яким його перенали, але й уможливають урухомити, крім копуна, підг-понтів і шахістів, також інші спортивні секції.

УКРАЇНА — ЛЬВОВЯНКА.

Товариські змагання обох дружин відбудуться в неділю 21. п. м. не на грині Цитаделі, як ми подали, тільки на грині Сокола-Батька. Початок змагань у год. 11.30 в полудне. В год. 10. рано грають: Україна II — Зоря. Цині вступу на цю цілаву імпрезу дуже низькі, бо тільки 50 сот. для старших і 25 для шкільної молоді.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Шаховий турнір Українці закінчили. Перше місце добув змагун Кукуч, 2) Миськів, 3) Витанський. Нагородили для змагунів уфундував д-р. О. Лєваський.

Телефон у домівці України. В домівці України іри вул. Л. Савіти 49 заінстальовано телефон ч. 250.34.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ОСНОВИ СОКІЛЬСТВА — на основі джерел зладив Е. Жарський. „Сокільська Бібліотека“ ч. I—II. Львів, 1937. Накладом „Сокола-Батька“.

„Основи Сокільства“ — це книжка, що в коротких питаннях і відповідях завоує, що це Українське Сокільство, яка його мета, в чому його суть. Це книжка, що завоує ідеологію Українського Сокільства. У книжці є такі розділи: I. Українське Сокільство і його мета. II. Суть Сокільства. III. Обов'язки сокола. IV. Організаційні відомості. V. Сокільські відзнаки. VI. Приклади вступу. У книжці подано теж коротку історію Українського Сокільства та „Доклада дати з історії Українського Сокільства“.

Друге видання цієї книжки в доволі короткому часі є найкращим мірилом її запотребованія й актуальності. Повинен її прочитати кожний українець, щоб ясно здати собі справу із значінням Українського Сокільства в нашому національному житті.

КАТЕХИЗМ МАРІЯНСЬКИХ ДРУЖИН. На основі Герассера уложив о. Іриней Назарко ЧСВВ. Львів 1937, стор. 42, 16.

НА ШЛЯХ ОБНОВИ ДУХА. Наказом Філії „Відродження“ у Станіславові. Станіслав-Коломи, в лют. ці 1937. Стор. 16, 8.

ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ. Матеріали до історії Війська Українського. Збірник 6. Київ 1936. Видав Українське Воєнно-Історичне Товариство. Стор. 256, 4. 8.

ЖУРНАЛИ.

ВІСНИК МАРІЯНСЬКИХ ТОВАРИСТВ, орган Управи Маріанського Т-ва Молоді. Виходить неперіодично. Львів 1937. Ч. 3. Зміст: У справі Маріанського органу. Комунікат. — о. Ч. Я.: Наші завдання. — о. Осип Лещук: Трохи віри не зашкодить. — о. Ір. Назарко ЧСВВ: Методи еліти в Маріанських Дружинах. — Звіт з діяльності українських Маріанських Організацій. — Рецензії. — Всього чотири.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА. Рік I, ч. 1. Березень 1937. Видав С. У. П. М. Зміст: Від Редакції. — Д-р Ст. Любкович: Огляд нашої музичної публіцистики в Галичині. — Д-р В. Витанський: Микола Лисенко і його вплив на музичне життя Галичини. — В. Пюрко: Актуальна справа. — В. Баранський: Рецензії. — Дописи. — Огляд музичного життя у світі. — Комунікат Ради „Супрому“. — Листування Редакції.

РІДНА ШКОЛА. ч. 5-6. Рік VI. Львів, 15. березня 1937. Зміст: Альбіна Якович, член-добродій Рідної Школи. — Б. Ю. Пеленський: Доля поетів-засадників Шевченко — Овдій — Данте. — Шкільництво в Польщі. Вушкет Міністерства Освіти на 1937-38 рік в софії — Галина Журба: Захочення Шевченком (фейлетон) — Володимир Кузьмович: „Трагічне безоголов державної шкільної політики у відношенні до української школи“. — Дмитро Величанович: „Українське вчителство зникло і тепер зникне!“ — Праця над позашкільною молоддю Р. III. — Верховищев: Боротьба шкільного інспектора зі шкільним законом. — Космачівський писав на величодні свята. — Педагог: Українська гімназія в Перемішлі. — Великі успіхи співпраці школи і дому. — М-р А. Трош: Рідношкільний курс опікує позашкільною молоддю в Кошицях. — Маріяна Садівничка: На маргінесі організації провідників дитячих садків. — М. Роман Савицький: Підтримка молоді. — Загальні Збори кооперативу „Рідна Школа“ у Львові. — Українська Парламентарна Репрезентація у справі учительських посад. — о. Я. Проць: Смерть рідношкільного діла в Сятині († Василь Трояк). — 3 життя Рідної Школи. — Річні вісті. — Додаток: Д-р Яким Ярема: Українська духовність в її культурно-історичних вимірах.

НАЗУСТРІЧ, література, мистецтво, наука, громадське життя. Р. IV, ч. 6 з 15. III. 1937 р. Зміст: Святослав Гордишський: Шевченкове малюство. — М. Рудницький: „Молода Муза“ під-виплатом. — Федір Дудко: Березень 1917 року на фронті. — Харити Кононенко: Як я зустрічала революцію 1917 року. — Роман Сімович: Початки музики. — Петро Сорока: Треба нам у Львові людського театру. — Каледія Гавришин: Лист із країни днів. — В. Кричевський: Будинок, де жив Т. Шевченко у Києві. — Замітки і рецензії. — Горобі на дровах. — Нові видання. — Фільмовий світ. — В тисні 19 знимок.

ТРИЗУБ. Тижневики. Ч. 9 і 10. з 7 і 14. березня 1937. Париж

На українських безробітних

ПРИ Т-ВІ „СИЛА“ У ЛЬВОВІ

Листа ч. 2.

ЗЛОЖИЛИ:

Отиралка Мирозд. 1 зол. Д-р Парфанович С. 0.50, Романовська Стефанія 1, Коренеш Анна 2, Романовський Т., адвокат 2, Гарматія Микола 0.50, Гофник Ол. 0.50, Ігнат Отіх — „Тризнація“ 5, Олійник Юлія 1, Івантук Теодорія 0.50, Ф-ма „Мета“ 0.50, о. д-р Стахов 1, о. Пясецький Ол. 0.50, о. Войнаровський 1, Преска Будка 3, о. Новосад 1, Рудницька Емілія 1, Гавришечка Евген 0.70, Кульчицький Теодор 1, Сосенко 0.20, Пав Мороз 0.50, проф. Бабін 0.50, Д-р проф. Польський Юрій 1.50, Д-р Паванський 1, П-во Гургулі 1, Ф-ма „Фортуна Нова“ 20, о. Вако 2, Терлецька Євгенія 1, Остапівський 1, Сачинський Петро 1, Кружок Р. III. Відокремлення 2, Олуфник Вол. 2, В-во „Діло“ 25, Войнаровський Микола 5, Корняк Мих. 0.50, Ф-ма Ленка 5, Ф-ма Ергон 1, Ф-ма Суспільний Промисл 10, Ф-ма Е. Лигант 20, Рибачек-Кисілевська 2, П-во Олійничка 1, Добрянський 0.25, о. Н. Н. 0.50, Ф-ма „Достала“ службовики 2.50, Дир. Залізьківський 5, Д-р Маджарчик 2, Іж. Печальський Ол. 10, іж. Печальський Мих. 1, проф. Ціпановська 2, д-р Прибітовський 1, о. Ломчина 1, о. Кошівський 1, о. Садівський 1, о. Хомен 1, іж. Вілнський 0.50, Галадій Ол. Язичковате 4.20, о. Сонета Д., Шляхтова 5, Падановський Вол. обірає в СУС. „Основа“ Дан. 10, Чит. „Прогресу“ Слобідка 2, Уряд Парох. Крекович 5, Сербин Вол. Сколи 2, Шулківнич Волеслав, Перемішль 3, Думин Роман 0.50, Пашкевич Михайло, Вишники біля Львова 1.50.

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

СТАНІСЛАВІВ:

20. III. Шаріка.
21. III. Добуш (Чорногора в огні).
22. III. Муж дох жінки.
31. Станіславська іде театр до Товмача.
Отинія і Кодоми.

Український Театр „Заграва“.

ГАЛИЧ:

22. III. Тарас Шевченко.
23. III. Муравлі.
24. III. Земля (Отефанієвська акад.).

КАЛІШ-ЗАГІРІ:

23. III. Тарас Шевченко.
29. III. Муравлі.
30. III. Земля (Отефанієвська акад.).

ДОЛІНА:

31. III. Тарас Шевченко.

1. IV. Муравлі.

БОЛЕХІВ:

2. IV. Тарас Шевченко.

3. IV. Муравлі.

4. IV. Земля (Отефанієвська акад.).

Великий театр:

П'ятниця, 19. III. год. 7.30 веч. „Життя та сон“.

Субота, 20. III. год. 7.30 веч. „Мадонна Сан Жей“ з Іриною Айхлеріною.

Неділя, 21. III. год. 8.30 повч. п'єси майжички „Подружжя“. Год. 7.30 веч. „Мадонна Сан Жей“ з Іриною Айхлеріною.

Понеділок, 22. III. год. 7.30 веч. Прем'єра „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 23. III. год. 7.30 веч. „Мадонна Сан Жей“ з Іриною Айхлеріною.

Середа, 24. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 25. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 26. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 27. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 28. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 29. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 30. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 31. III. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 1. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 2. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 3. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 4. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 5. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 6. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 7. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 8. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 9. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 10. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 11. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 12. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 13. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 14. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 15. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 16. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 17. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 18. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 19. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 20. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 21. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 22. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 23. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 24. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 25. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 26. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 27. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 28. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 29. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 30. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 1. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 2. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 3. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 4. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 5. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 6. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 7. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 8. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 9. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Понеділок, 10. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Вівторок, 11. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Середа, 12. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Четвер, 13. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

П'ятниця, 14. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Субота, 15. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

Неділя, 16. V. год. 7.30 веч. „Сальоме“ з Іриною Айхлеріною та „Чорна жінка із сонетів“.

ПОЛЕКША ДЛЯ ТИХ, ЩО ТЕРПЛЯТЬ І
При ревматизмі, артритизмі, нервоболіх, ісхіясі і т. п.
успішно діє натирання

„EMBeta - STAWOLIT“ Rej. Nr. 39

Mgr. W. Paździerskiego

Продажа в аптеках і аптичних складах.

Хем. фабр. „Pharmachemia“ — Бидгош. 6-6

Ляно (320) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 20.40 Легка музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, Мінхен (405) 8.30, 9.00 Весела музика, 12.00 Вок.-муз. концерт, 16.50 Розр. концерт із Байрайт, Прага (470) 10.15 Соната г-моль на фарт, класичні і альтистичні Гендлі, 15.00 „Біло“ оп. Мислівечка, 18.20 Концерт мажорністична, Радіо Парі (1648) 14.00, 14.30 Легка музика, 17.00 Камер. музика, 18.45 Співа, 19.30 форт., 19.45 Пісні, 21.00 Пісні в дуєт, 21.45, 22.00, 23.00 Вечір пісенькарів, Рим (421) 16.00 Форт. респіталь, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Умійх Фальсифікації“ оп. Рафаеля.

Субота, 20. березня 1937.

Берлін (357) 19.15 Солісти, 20.10 Форт. тріо Моцарта, 20.30, 21.30 „Гамілетс Гамельсфорт“ оп. Гренора, Білгород (437) 20.00, 21.00 Веселий вечір, Будапешт (550) 12.05 Орх. концерт, 17.00 Співа респіталь, 18.00, 22.15 Циганська музика Відень (307) 19.15 Орх. концерт, 15.40 Концерт дуетів орх., 18.30 Нар. пісні, 19.35 Нар. пісні: швейцарські, німецькі, гебридські, англійські, ісландські, норвезькі, шведські й данські, 20.15, 21.00 Опера в оперетці, опери Віктора Гюґо, Ахседа сопр., Цізар тенор, Ворф барит, саксофон, хор, симф. орх., Дайтшландендер (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 19.00 Веселі мелодії, Кошиці (250) 18.00 Для Закарпаття, гутірка, хор, пісні, Мільно (369) 19.00 Розр. музика, 20.40 Розр. концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Франческа да Риміні“ оп. Зандонаї, Мінхен (405) 12.00 Форт. концерт, 18.00 Легка музика, 19.40 Нар. пісні, 20.10, 21.00 „Ін ашом тіфем Груді“ муз. ком. Нойфелдта, 22.30 Музика, Прага (470) 15.00 Легка музика, 16.45 Театр для дітей, 19.35, 20.00, 21.00 Велика розривкова програма, Радіо Романія (1575) 19.30, 20.00, 21.00 „Кармен“ оп. Бізета, Радіо Парі (1648) 13.00 Розр. концерт, 16.15 Форт. респіталь, 17.30, 18.00 Анд. для дітей, 19.00 Танк. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Румунські пісні, 21.30 Комунікат, офісний концерт симф. музика, співа, Рим (421) 17.15 Розр. концерт, 19.00 Розр. музика, 20.40 Легка музика, 21.00 „Веріардо д'ереміта“ комедія Антонеллі, 22.00 Розр. концерт.

Львівське радіо.

П'ятниця, 19. березня 1937.

6.30 Ранішня аудіяція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформація, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Аудіяція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Війми в творін марш, Шасудського, 11.57 Сигнал часу, 12.03 У великобританському настрою, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Смічне й дещо світле в хаті, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламний концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Воїнські пісеньки, хор, 15.55 Турнотичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Теорія Д. Поппера, гр. пл., 16.15 Гутірка з хором, 16.30 Музика, орх., 16.55 І. Крашевський, у 50-літній смерті, 17.10 Пісні з „Віталью-радіо“ Ст. Монюшка, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вістки, 18.06, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 „Адмірал дунасовської флотії“ гутірка, 18.30 Оп. дуети, гр. пл., 18.40 Фіанчина праця та спорт, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Довгі пісні гутірка, 19.30 Аудіяція у честь маршала, 20.15 Травом в Каїра: Концерт орх., форт., скрипка, 21.20 Вечірній денник, 21.30 Актуальна гутірка, 21.35 „Із монюшківських опер“ орх., хор, Орловська-Черніська соопра, Я. Поплавський тенор, 22.40 Респітальні фрагм. із творін марш. Шасудського, 23.00 Продовження концерту із монюшківських опер.

Субота, 20. березня 1937.

6.30 Ранішня аудіяція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформація, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Аудіяція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаємо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонна оркестра, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скрипка, 14.30 Театр Уши

для молодших дітей: „Виправа за промичником сонця“, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламний концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Три знаки запиту, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Маомані: фрагм. із оп. „Кавалерія Рустіана“, гр. пл., 16.15 Фр. оперетки, орх., 17.00 Концерт солістів: Форт., віолончель, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Сучасні пісні, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Гутірка про Ченстохову, 19.30 Година легкої музики: сальон, тріо, Ст. Замислівська соопра, вальдгорі, два форт., І. Вісневський тенор, Ст. Зварич вибратіон, 20.25 Літературні новини, 20.40 Вечірній денник, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Травом в Берліна: Війми в комічних опер: Е. Кандль бас, Е. Цімерман тенор, Т. Рудольф соопра, Бокман альт, оркестра, 22.00 „Пенхоналіза“ гумореска, 22.30 Мала оркестра; у перерві в год. 22.35 Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельгі бейл. 18.95, 18.77, Долари американські 5.875, 5.625, долари канад. 5.2375—5.2625, Фальорени год. 188.60—287.90, Франки фр. 24.19—24.13, Франки швейцарські 120.5—119.95, Фунти англ. 25.79—25.72, Італійські денці 160.30—99.80, Корони ч. 18.41—18.36, Кордан. 115.10—114.51, Кор. норв. 129.60—128.7, Корони шв. 133.00—132.67, Ліри італ. 27.55—27.75, Марки фіна. 11.42—11.36, Марки нм. 212.36—211.94, Шил. австр. 99.20—98.00, Марки нм. срібні 133, 129.

Тенденція дещо слабша.

АКАД.

Банк Польський 100.00, Цукор 30.25, Вугіль 20.30, 20.25, Лізепол 14.00, 14.15, Моджеві 8.00, Островські серія б. 30.25, Тенденція дещо слабша.

ПАПІР.

3 поз. інвест. 1. см. 65.00, серія 84.75, 2 см. 64.25, серія неопт. 3 пр. поз. кон. 34.00, 6 пр. поз. доз. 50.00, хупон 51.09, 4 пр. пр. доз. 44.75, 5 пр. поз. кон. 52.00, 52.25, 52.37, 50.75, два ост. дрібні, 7 стабіл 368.00, хупон 74.25, 3 об. Пол. Б-у Ком. 4 см. 85.00, Тенденція дещо слабша.

ЗБІЖНЯ.

Львів, 18. III.

За 100 кг. збою вагом Львів:

Пшениця одн. червона	29.00—29.25
Пшениця збір. червона	28.25—28.50
Пшениця одн. біла	28.75—29.00
Пшениця зб. біла	28.00—28.25
Жито шт. I.	23.25—23.50
Жито шт. II.	21.00—21.25
Ячмінь одн.	23.75—24.00
Ячмінь на млин	22.25—22.50
Ячмінь паст.	21.25—21.50

Інші курси незмінні.

Звідомлення збіжжового ринку Центросоюзу з дня 18. III.

Ціни за 100 кг. збою, збою вагом Львів:

Пшен. збірна 750 гр/а 5%	26.75—27.75
Жито збір. 691 гр/а 3%	21.60—22.60
Ячмінь паст. 621 гр/а 4%	19.50—20.00
Овес легко задоц. 444	20.25—20.50
Овес не задоц. 456	20.50—20.75
Гречка 10%	30.00—31.00
Кукурудза жовта	21.00—21.25
Кукурудза червона	22.25—22.50
Ковод. сімк	36.00—37.00
Соняшникове сімк	37.00—38.00
Насіння збою	52.00—53.00
Ника сіра	17.50—18.00
Вика темна	18.50—19.00
Ковшунка чер. натур.	90.00—95.00
Ковшунка чер. без каміньки	105.00—110.00
Ковшун. ч. без каміньки 96%	115.00—120.00

Пшениця і жито незначно поправляються в ціні. Олійні насіння подешевіли на 7—8 зб. на 100 кг. Тенденція незначна, на збіжжя сподівана дещо поправа.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 18. березня п. р. кооперативні платни за збою Львів:

1 кг. масла десерного бачок без опакуння	3.15 зб.
1 кг. масла десер. бачок виключно з бач. опакуння	3.20
1 кг. масла експ. платить з експ. опакун. виключно де-фінитивно	3.20
молоко від II. I. п. р.	0.18—0.19
копа нец	3.40—3.50

Тенденція на масло й молоко сильна. На збіжжя знизилася.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 18. III. п. р. платив своїм достанням за 1 кг. живої птиці, збою подіяра птахо-мисарні „М.С.“ у Львові, (пл. Більчеського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умяснені, повногруді товсті	1.45 зб.
Індички I. кл., добре умяснені, повногруді товсті	1.20
Курки молоді I. кл. товсті без запяну на ногах від 1.80 кг. збою	1.20
Качки товщі I. кл. шойно від 1.80 кг. збою	1.30
Слабших сортів від вище поданих не приймає.	

МАТРИМОНІАЛЬНІ

ОСОБА НА ВІДПОВІДАЛЬНІМ СТАНО. ВІЩІ познайомить; високого, найкращі брутета з освітою, може бути студент на університеті, високою блондинкою, літ. 26, польсько-учителькою, в цілх рішуче подружжя. У зголомленнях вимагає світлина, дані про себе і свої вимоги. Письма пересилати до Адміністрації до дня 30. III. п. р. під „Veritas“ 462 1-1

РІЖНІ

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найкращі бельєські матеріали. ТЕЛФОН 270-25. 461

СТОМАТОЛОГ

Лікар-Дентист

Ірина Антонович-Левицька

перенесла свою ординацію